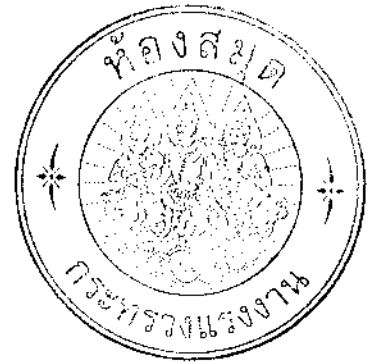

เอกสารผลงาน

เรื่อง

กระบวนการจัดทำคำตอบกระทู้ถามของกระทรวงแรงงาน

โดย

นางประสพสุข วิทวัสการเวช
ตำแหน่ง นักวิชาการแรงงาน 6ว

ผู้ขอรับการประเมินเพื่อแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่ง นักวิชาการแรงงาน 7 ว
กลุ่มงานวิเคราะห์และประเมินผล สำนักตรวจและประเมินผล

สำนักงานปลัดกระทรวง
กระทรวงแรงงาน

ว 12.05.6
ป3930
2546

ห้องสมุดกระทรวงแรงงาน

08200

กระบวนการจัดทำคำ

คำนำ

เอกสารทางวิชาการฉบับนี้ จัดทำขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อใช้เป็นแนวทางในการดำเนินการจัดทำคำตอบกระทู้ถามของกระทรวงแรงงาน โดยได้ศึกษา ค้นคว้า และรวบรวมข้อมูลจากสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี เพื่อให้การทำหน้าที่จัดทำร่างคำตอบกระทู้ถามของกระทรวงแรงงานเป็นไปด้วยความถูกต้อง รวดเร็ว และมีประสิทธิภาพ

ผู้จัดทำหวังเป็นอย่างยิ่งว่า เอกสารฉบับนี้จะเป็นประโยชน์ต่อผู้ที่สนใจจะศึกษาเกี่ยวกับเรื่องกระทู้ และต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการนำไปใช้เป็นข้อมูลในทางปรับปรุง แก้ไข และพัฒนาการดำเนินนโยบายต่าง ๆ ด้านแรงงานต่อไป

ประสพสุข วิทวัสการเวช

กันยายน ๒๕๔๖

สารบัญ

	หน้า
บทที่ ๑ บทนำ	
- ความเป็นมาและสภาพปัญหา	๑
- วัตถุประสงค์	๓
- ขอบเขตและวิธีการศึกษา	๓
- นิยามศัพท์ที่เกี่ยวข้อง	๓
- ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	๔
บทที่ ๒ ภารกิจ อำนาจหน้าที่และโครงสร้างของกระทรวงแรงงาน	๕
บทที่ ๓ อำนาจหน้าที่และบทบาทของประธานสภา	
- ประธานสภาผู้แทนราษฎร	๑๒
- ประธานวุฒิสภา	๑๓
- การประชุมสภา	๑๔
- การจัดระเบียบวาระการประชุม	๑๖
บทที่ ๔ กระตุ้ถาม	
- ความหมายของกระตุ้ถาม	๑๘
- ที่มาของกระตุ้ถาม	๑๘
- ประเภทของกระตุ้ถาม	๒๐
- ลักษณะของกระตุ้ถาม	๒๑
- การตั้งกระตุ้ถาม	๒๒
- การตอบกระตุ้ถาม	๒๔
- การตกไปของกระตุ้ถาม	๒๖
- การระงับไปของกระตุ้ถาม	๒๘

บทที่ ๕	กระบวนการจัดทำคำตอบกระทู้ถามของกระทรวงแรงงาน	
-	ขั้นตอนการดำเนินการจัดทำคำตอบกระทู้ถามสำหรับรัฐมนตรี	๒๕
	ในการตอบกระทู้ถาม	
-	ขั้นตอนการพิจารณาและกลั่นกรองกระทู้ถาม	๓๐
-	ขั้นตอนการจัดทำข้อมูลและคำตอบกระทู้ถาม	๓๑
-	ขั้นตอนการพิจารณาคำตอบกระทู้ถาม	๓๗
-	ขั้นตอนการเสนอคำตอบกระทู้ถาม	๓๗
-	ขั้นตอนการพิจารณากระทู้ถามของคณะรัฐมนตรี	๓๘
-	การตอบกระทู้ถาม	๓๕
-	ผลการดำเนินการตอบกระทู้ถามของรัฐมนตรี	๔๐
-	ปัญหา อุปสรรคในการปฏิบัติงาน	๕๘
บทที่ ๖	บทสรุป และข้อเสนอแนะ	
-	บทสรุป	๖๐
-	ข้อเสนอแนะ	๖๑
	บรรณานุกรม	๖๒
	ภาคผนวก	
	ผนวก ๑	
-	กฎกระทรวง / คำสั่ง	
-	ข้อบังคับการประชุมวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๔๔	
-	ข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๔๔	
-	ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการเสนอเรื่อง ต่อคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๓๑	
-	คณะกรรมการประสานงานสภาผู้แทนราษฎร	
-	หนังสือเวียนสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี	

ผนวก ๒

- กระทู้ถามนายกรัฐมนตรีที่รัฐมนตรีได้รับมอบหมายให้ตอบในที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎร

ผนวก ๓

- กระทู้ถามนายกรัฐมนตรีที่รัฐมนตรีได้รับมอบหมายให้ตอบในราชกิจจานุเบกษา

ผนวก ๔

- กระทู้ถามรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้องโดยตรงและขอให้ตอบในราชกิจจานุเบกษา

ผนวก ๕

- กระทู้ถามที่ประกาศในราชกิจจานุเบกษา (ตั้งแต่ตุลาคม ๒๕๔๔ ถึงปัจจุบัน)

บทที่ ๑

บทนำ

ความเป็นมาและสภาพปัญหา

กฎกระทรวงแบ่งส่วนราชการสำนักงานปลัดกระทรวง กระทรวงแรงงาน พ.ศ. ๒๕๔๕ ได้กำหนดอำนาจหน้าที่ของสำนักตรวจและประเมินผล ไว้ดังนี้

๑. ติดตาม ตรวจสอบ รายงานผลความก้าวหน้าในการปฏิบัติงานของส่วนราชการ
  ๒. ติดตาม ตรวจสอบการปฏิบัติงานของส่วนราชการเพื่อให้เป็นไปและสอดคล้องกับกฎ ระเบียบ และ ขั้นตอนที่กำหนด
    ๓. ติดตาม ตรวจสอบการใช้ทรัพยากรเพื่อให้มีการจัดสรร การเฉลี่ย และประสานระหว่างส่วนราชการให้เกิดการประหยัด คุ่มค่า และสมประโยชน์
    ๔. ประเมินผลสัมฤทธิ์ของงานตามภารกิจของส่วนราชการ
    ๕. สนับสนุนการตรวจราชการและดำเนินการเกี่ยวกับเรื่องราวร้องทุกข์ที่อยู่ในความรับผิดชอบของกระทรวง
  ๖. พัฒนา สนับสนุน และส่งเสริมเครือข่ายการให้บริการประชาชนในภูมิภาคตามภารกิจของกระทรวง รวมทั้งติดตามและวิเคราะห์สถานการณ์ที่มีผลกระทบต่อภารกิจด้านแรงงาน
  ๗. ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือได้รับมอบหมาย
- นอกจากนี้ ภายในสำนักตรวจและประเมินผล ยังได้แบ่งกลุ่มงานภายในเพื่อให้การปฏิบัติราชการบรรลุตามภารกิจดังกล่าว โดยเฉพาะกลุ่มงานวิเคราะห์และประเมินผล ซึ่งได้กำหนดให้มีอำนาจหน้าที่ความรับผิดชอบ ดังนี้
๑. พัฒนาระบบการประเมินผลสัมฤทธิ์การปฏิบัติราชการของกระทรวง
  ๒. ติดตาม เฝ้าระวัง วิเคราะห์ผลการปฏิบัติงานตามแผนนโยบาย แผนงาน และโครงการต่าง ๆ รวมทั้งจัดทำรายงานผลการปฏิบัติงาน

๓. ประสาน จัดทำข้อมูลเพื่อตอบและชี้แจงข้อซักถามด้านแรงงาน

ในการดำเนินงานประสานจัดทำข้อมูลเพื่อตอบและชี้แจงข้อซักถามด้านแรงงาน ดังที่กล่าวมาแล้วนั้น มีภารกิจสำคัญประการหนึ่ง คือ การปฏิบัติงานเกี่ยวกับการประสานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการจัดทำข้อมูลหรือคำตอบกระทู้ถามและญัตติในส่วนที่เกี่ยวข้องกับกระทรวงแรงงาน เพื่อนำเสนอและผ่านการตรวจพิจารณาของคณะทำงานตรวจสอบกลั่นกรองคำตอบกระทู้ถามและญัตติของกระทรวงแรงงาน โดยมีกลุ่มงานวิเคราะห์และประเมินผลทำหน้าที่ในฐานะเลขานุการคณะทำงานฯ ในกรณีที่เป็นการดำเนินการจัดทำคำตอบกระทู้ถามที่เกี่ยวข้องกับกระทรวงแรงงาน ซึ่งภายหลังจากที่คณะทำงานฯ เห็นชอบคำตอบกระทู้ถามที่เสนอแล้ว ก็จะเสนอต่อปลัดกระทรวงแรงงาน และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงแรงงาน เพื่อจัดส่งไปยังสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี หรือสำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี แล้วแต่กรณี เพื่อพิจารณาดำเนินการต่อไป ในการดำเนินงานตามลำดับขั้นตอนการพิจารณานั้น อาจกล่าวได้ว่าเป็นกระบวนการสำคัญซึ่งมีหน่วยงานที่เกี่ยวข้องด้วยกันหลายฝ่าย ตลอดจนมีลำดับขั้นตอนในการพิจารณาหลายระดับตามสายบังคับบัญชา ก่อนเสนอรัฐมนตรีเพื่อนำไปใช้ตอบกระทู้ถามในที่ประชุมสภาหรือตอบในราชกิจจานุเบกษา ผู้เขียนในฐานะเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการจัดทำข้อมูลหรือคำตอบกระทู้ถามและข้อมูลประกอบญัตติในส่วนที่เกี่ยวข้องกับกระทรวงแรงงาน ได้เห็นถึงความสำคัญของภารกิจดังกล่าว โดยเฉพาะการเป็นเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานในเรื่องนี้ซึ่งจำเป็นต้องมีความรู้ความเข้าใจในกระบวนการดำเนินการ ขอบบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา การประชุมสภา ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการเสนอเรื่องต่อคณะรัฐมนตรี และรัฐธรรมนูญ ตลอดจนแนวทางการดำเนินงานในการจัดทำข้อมูลหรือคำตอบกระทู้ถาม ทั้งด้านรูปแบบและกระบวนการอย่างถูกต้องชัดเจน เนื่องจากเป็นกลไกสำคัญในการดำเนินการประสานการจัดทำข้อมูลหรือคำตอบกระทู้ถามได้อย่างถูกต้อง รวดเร็ว และมีประสิทธิภาพ ซึ่งในการปฏิบัติงานที่ผ่านมายังไม่มีหลักเกณฑ์ วิธีการที่ชัดเจน ทำให้ต้องใช้วิธีสอบถามหรือขอคำปรึกษาแนะนำจากผู้รู้และผู้มีประสบการณ์เป็นกรณี ๆ ไป ดังนั้น การศึกษาค้นคว้า และรวบรวมข้อมูลต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับเรื่องนี้จึงน่าจะเป็นหนทางหนึ่งที่จะช่วยเหลือเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานให้สามารถปฏิบัติงานด้านการประสานงานเพื่อจัดทำข้อมูลหรือคำตอบกระทู้ถามที่เกี่ยวข้องกับกระทรวงแรงงานได้อย่างมั่นใจ ถูกต้อง รวดเร็ว และเกิดประสิทธิภาพสูงสุด

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อใช้เป็นแนวทางสำหรับเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานในการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการประสานเพื่อจัดทำข้อมูลหรือคำตอบกระทู้ถามที่เกี่ยวข้องกับกระทรวงแรงงาน ให้เป็นไปอย่างครบถ้วน ถูกต้อง รวดเร็ว ทันสมัย และมีประสิทธิภาพ

๒. เพื่อศึกษาถึงปัจจัยที่เป็นปัญหา อุปสรรคในการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการประสานเพื่อจัดทำข้อมูลหรือคำตอบกระทู้ถามที่เกี่ยวข้องกับกระทรวงแรงงาน

ขอบเขตและวิธีการศึกษา

การศึกษาครั้งนี้ มีขอบเขตการศึกษาเฉพาะเรื่องกระทู้ถามของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและสมาชิกวุฒิสภาในส่วนที่เกี่ยวข้องกับกระทรวงแรงงาน โดยมุ่งเน้นศึกษาถึงกระบวนการทำงานทั้งระบบ รวมทั้งปัญหา อุปสรรค ตลอดจนข้อเสนอแนะในการปรับปรุงแนวทางปฏิบัติ โดยศึกษาข้อมูลจากกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ คำสั่ง และเอกสารทางวิชาการต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง อาทิเช่น รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ กฎกระทรวงแบ่งส่วนราชการสำนักงานปลัดกระทรวง กระทรวงแรงงาน พ.ศ. ๒๕๕๕ ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการเสนอเรื่องต่อคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๓๑ ข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๕๔ ข้อบังคับการประชุมวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๕๔ คำสั่งกระทรวงแรงงาน และเอกสารจากสำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี และสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ประกอบกับประสบการณ์ในทางปฏิบัติเกี่ยวกับงานการประสานเพื่อจัดทำข้อมูลหรือคำตอบกระทู้ถามที่เกี่ยวข้องกับกระทรวงแรงงาน เพื่อวิเคราะห์ จำแนก จัดลำดับความสำคัญ และประมวลขึ้นเป็นเอกสารทางวิชาการเล่มนี้

นิยามศัพท์ที่เกี่ยวข้อง

เพื่อให้เกิดความเข้าใจตรงกัน ผู้เขียนจึงขอกำหนดความหมายและขอบเขตของคำต่างๆ ไว้ดังนี้

ที่ประชุมสภา หมายถึง ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎร หรือ ที่ประชุมวุฒิสภา
ข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร หมายถึง ข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทน

ราษฎร พ.ศ. ๒๕๔๔

ข้อบังคับการประชุมวุฒิสภา หมายถึง ข้อบังคับการประชุมวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๔๔
ประธานสภา หมายถึง ประธานสภาผู้แทนราษฎร หรือ ประธานวุฒิสภา

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

๑. เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานเกี่ยวกับการจัดทำข้อมูลหรือคำตอบกระทู้ถามที่เกี่ยวข้องกับกระทรวงแรงงานได้รับทราบถึงที่มา หลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไข และกระบวนการหรือแนวทางในการจัดทำข้อมูลหรือคำตอบกระทู้ถาม และสามารถนำไปใช้ในการปฏิบัติงานได้อย่างถูกต้อง รวดเร็ว และมีประสิทธิภาพ

๒. ทำให้ทราบปัญหา อุปสรรคในการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงาน และแนวทางแก้ไขเพื่อประกอบการพิจารณาปรับปรุงกระบวนการ และกลไกของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องอย่างบูรณาการให้เกิดความเหมาะสมสอดคล้องตามสถานการณ์ต่อไป

บทที่ ๒

ภารกิจ อำนาจหน้าที่ และโครงสร้างของกระทรวงแรงงาน

สืบเนื่องจากได้มีพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๔๕ แก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ และพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม พ.ศ. ๒๕๔๕ ประกาศในราชกิจจานุเบกษา โดยให้มีผลบังคับใช้ เมื่อวันที่ ๓ ตุลาคม ๒๕๔๕ ซึ่งบัญญัติให้มีทั้งการถ่ายโอนภารกิจและโอนข้าราชการของส่วนราชการที่ถูกยุบเลิกไปเป็นข้าราชการของกรมอื่น รวมทั้งการจัดตั้งกรมใหม่ขึ้น

สำหรับในส่วน of กระทรวงแรงงานภายหลังการปฏิรูประบบราชการใหม่นี้ ได้มีการตัดโอนงานของกรมประชาสงเคราะห์ ของกระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคมเดิมไปเป็นของกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ทำให้กระทรวงแรงงาน คงมีภารกิจหลักเฉพาะด้านการบริหารแรงงาน เพื่อให้เป็นหน่วยยุทธศาสตร์ในการพัฒนาประเทศของรัฐบาล มีหน้าที่ในการส่งเสริมให้เกิดการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ เน้นการทำงานในเชิงยุทธศาสตร์ และมีภารกิจเป็นไปตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๔๐ ตามมาตรา ๘๖ ที่บัญญัติให้รัฐบาลต้องกำหนดแนวนโยบายแห่งรัฐในการส่งเสริมประชากรวัยทำงานให้มีงานทำ คุ้มครองแรงงาน โดยเฉพาะการใช้แรงงานเด็กและแรงงานหญิง จัดระบบแรงงานสัมพันธ์ การประกันสังคม รวมทั้งค่าตอบแทนแรงงานให้เป็นธรรม และเพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการของประชาชนที่ต้องการให้มีกระทรวงแรงงานที่เป็นที่พึ่งในการบริหารจัดการด้านแรงงานและแก้ไขปัญหาผู้ใช้แรงงาน

ภารกิจและอำนาจหน้าที่

พระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม พ.ศ. ๒๕๔๕ เป็นการปรับอำนาจหน้าที่ของส่วนราชการต่าง ๆ เสียใหม่ โดยปรับปรุงการบริหารงานโดยการจัดส่วนราชการที่ปฏิบัติงานสัมพันธ์กันรวมไว้ในกลุ่มงานเดียวกัน ซึ่งเป็นพื้นฐานที่สำคัญในการปรับระบบการทำงานในรูปกลุ่มภารกิจ เพื่อให้สามารถกำหนดเป้าหมายและ

ทิศทางการปฏิบัติของส่วนราชการที่มีความเกี่ยวข้องกันให้สามารถทำงานร่วมกันได้
 อย่างมีเอกภาพและเกิดประสิทธิภาพ รวมทั้งลดขั้นตอน อัตราค่าจ้าง และค่าใช้จ่าย
 ที่ซ้ำซ้อนกันในส่วนงานลง ทั้งนี้ ในมาตรา ๓ และมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติ
 ปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม พ.ศ. ๒๕๔๕ มีสาระสำคัญเป็นการยกเลิกการจัด
 กระทรวง ทบวง กรม ตามพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม เดิม
 ทุกฉบับ และได้กำหนดให้มีการจัดส่วนราชการกระทรวงต่าง ๆ เสียใหม่ แยกเป็น
 ส่วนราชการที่มีฐานะเป็นกระทรวง จำนวน ๒๐ กระทรวง สำหรับกระทรวง
 แร่งงานนั้น พระราชบัญญัติฉบับดังกล่าวได้บัญญัติไว้ในหมวด ๑๕ มาตรา ๓๔
 ให้มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวข้องกับการบริหารและคุ้มครองแรงงาน พัฒนาฝีมือแรงงาน
 ส่งเสริมให้ประชาชนมีงานทำ และราชการอื่นตามที่กฎหมายกำหนดให้เป็นอำนาจ
 หน้าที่ของกระทรวงแรงงานหรือส่วนราชการที่สังกัดกระทรวงแรงงาน และมาตรา ๓๕
 บัญญัติให้มีส่วนราชการภายในกระทรวงแรงงาน ดังต่อไปนี้

- (๑) สำนักงานรัฐมนตรี
- (๒) สำนักงานปลัดกระทรวง
- (๓) กรมการจัดหางาน
- (๔) กรมพัฒนาฝีมือแรงงาน
- (๕) กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน
- (๖) สำนักงานประกันสังคม

สืบเนื่องจากมาตรา ๘ ณ แห่ง พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน
 พ.ศ. ๒๕๓๔ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติระเบียบการบริหารราชการแผ่นดิน
 (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๔๓ บัญญัติว่า การแบ่งส่วนราชการภายในสำนักงานรัฐมนตรี
 กรม หรือส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่นและมีฐานะเป็นกรมให้ออกเป็นกฎกระทรวงและ
 ให้ระบุอำนาจหน้าที่ของแต่ละส่วนราชการไว้ในกฎกระทรวงด้วย ดังนั้น รัฐบาลจึงได้ออก
 กฎกระทรวงแบ่งส่วนราชการ จำนวน ๑๕๕ ฉบับ ซึ่งได้มีการประกาศในราชกิจจานุเบกษา
 เมื่อวันที่ ๓ ตุลาคม ๒๕๔๕ มีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ ๕ ตุลาคม ๒๕๔๕ เป็นต้นไป

กฎกระทรวงดังกล่าวได้กำหนดภารกิจของแต่ละส่วนราชการในสังกัดกระทรวงแรงงาน ให้เหมาะสมตามสภาพของงาน ดังนี้

๑) สำนักงานรัฐมนตรี มีภารกิจเกี่ยวกับราชการทางการเมือง เพื่อสนับสนุนภารกิจของรัฐมนตรี และประสานนโยบายระหว่างกระทรวง

๒) สำนักงานปลัดกระทรวง มีภารกิจเกี่ยวกับการพัฒนายุทธศาสตร์ แปลงนโยบายของกระทรวงเป็นแผนปฏิบัติ จัดสรรทรัพยากรและบริหารราชการประจำทั่วไปของกระทรวง เพื่อการบรรลุเป้าหมาย และเกิดผลสัมฤทธิ์ตามภารกิจของกระทรวง

๓) กรมการจัดหางาน มีภารกิจเกี่ยวกับการส่งเสริมการมีงานทำและคุ้มครองคนหางาน โดยการศึกษาวิเคราะห์สถานะตลาดแรงงาน และแนวโน้มตลาดแรงงานเป็นศูนย์กลางข้อมูลตลาดแรงงาน รวมทั้งพัฒนาและส่งเสริมระบบการบริหาร ด้านการส่งเสริมการมีงานทำ เพื่อให้ประชากรมีงานทำที่เหมาะสมกับความรู้ ความสามารถและความถนัด ไม่ถูกหลอกลวง ตลอดจนได้รับสิทธิประโยชน์ที่เหมาะสมและเป็นธรรม

๔) กรมพัฒนาฝีมือแรงงาน มีภารกิจเกี่ยวกับการพัฒนาฝีมือแรงงาน ศักยภาพกำลังแรงงาน และผู้ประกอบการ เพื่อพัฒนากำลังแรงงานให้มีฝีมือได้มาตรฐานในระดับสากล และส่งเสริมการเป็นผู้ประกอบการที่มีความสามารถแข่งขันได้ในตลาดโลก

๕) กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน มีภารกิจเกี่ยวกับการกำหนดมาตรฐานแรงงาน การคุ้มครองแรงงาน ความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน การแรงงานสัมพันธ์ การแรงงานรัฐวิสาหกิจสัมพันธ์ และการสวัสดิการแรงงาน โดยการพัฒนามาตรฐาน รูปแบบ กลไก มาตรการส่งเสริม สนับสนุน และแก้ไขปัญหาเพื่อเพิ่มโอกาสในการแข่งขันทางการค้า และพัฒนาแรงงานให้มีคุณภาพชีวิตที่ดี

๖) สำนักงานประกันสังคม มีภารกิจเกี่ยวกับการบริหารการประกันสังคมและกองทุนเงินทดแทน โดยการจัดการให้มีประสิทธิภาพ เพื่อให้แรงงานมีหลักประกันการดำรงชีวิตที่มั่นคง

จากกฎกระทรวงแบ่งส่วนราชการ ได้มีการแบ่งส่วนราชการภายใน ดังนี้

๑. สำนักงานรัฐมนตรี

(๑) งานบริหารงานทั่วไป

- (๒) กลุ่มงานทางการเมือง
- (๓) กลุ่มงานสนับสนุนวิชาการ

๒. สำนักงานปลัดกระทรวง

ราชการบริหารส่วนกลาง

- (๑) สำนักบริหารกลาง
- (๒) ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร
- (๓) สำนักตรวจและประเมินผล
- (๔) สำนักนโยบายและยุทธศาสตร์
- (๕) สำนักประสานความร่วมมือระหว่างประเทศ

ราชการบริหารส่วนภูมิภาค

สำนักงานแรงงานจังหวัด

๓. กรมการจัดหางาน

ราชการบริหารส่วนกลาง

- (๑) สำนักงานเลขานุการกรม
- (๒) กองนิติการ
- (๓) กองแผนงานและสารสนเทศ
- (๔) กองพัฒนาระบบบริการจัดหางาน
- (๕) กองวิจัยตลาดแรงงาน
- (๖) กองส่งเสริมการมีงานทำ
- (๗) สำนักบริหารแรงงานต่างด้าว
- (๘) สำนักงานบริหารแรงงานไทยไปต่างประเทศ

ราชการบริหารส่วนภูมิภาค

สำนักงานจัดหางานจังหวัด

๔. กรมพัฒนาฝีมือแรงงาน

- (๑) สำนักงานเลขาธิการกรม
- (๒) กองแผนงานและสารสนเทศ
- (๓) กองส่งเสริมการพัฒนาศักยภาพแรงงานและผู้ประกอบการ
- (๔) สำนักพัฒนามาตรฐานและทดสอบฝีมือแรงงาน
- (๕) สำนักพัฒนาผู้ฝึกและเทคโนโลยีการฝึก
- (๖) สถาบันพัฒนาฝีมือแรงงานภาค ๑๒ แห่ง
- (๗) ศูนย์พัฒนาฝีมือแรงงานจังหวัด ๖๔ แห่ง

๕. กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน

ราชการบริหารส่วนกลาง

- (๑) สำนักงานเลขาธิการกรม
- (๒) กองการเจ้าหน้าที่
- (๓) กองตรวจความปลอดภัย
- (๔) กองนิติการ
- (๕) กองสวัสดิการแรงงาน
- (๖) สถาบันความปลอดภัยในการทำงาน
- (๗) สำนักคุ้มครองแรงงาน
- (๘) สำนักพัฒนามาตรฐานแรงงาน
- (๙) สำนักแรงงานสัมพันธ์

ราชการบริหารส่วนภูมิภาค

สำนักงานสวัสดิการและคุ้มครองแรงงานจังหวัด

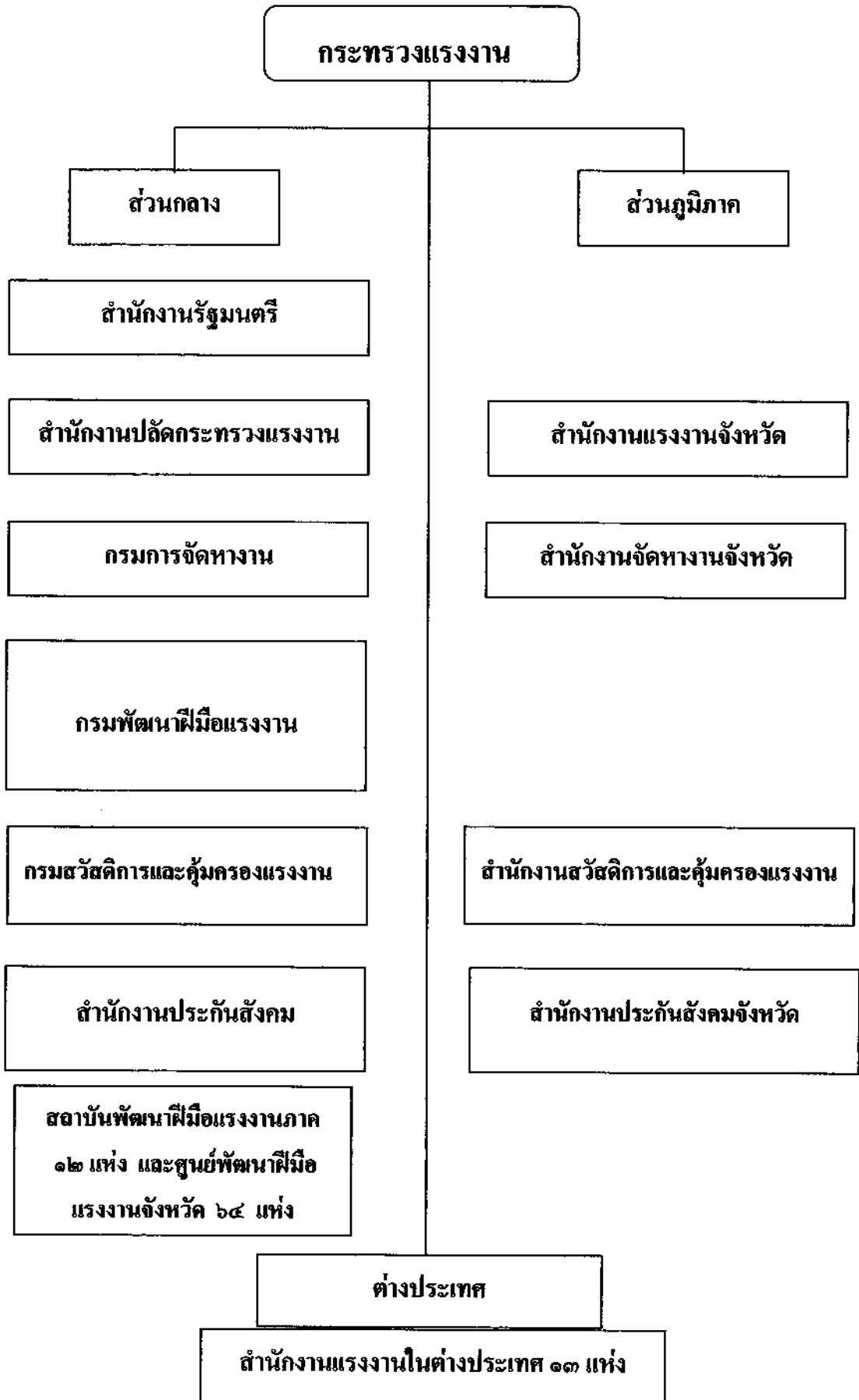
๖. สำนักงานประกันสังคม

ราชการบริหารส่วนกลาง

- (๑) สำนักงานเลขาธิการกรม

- (๒) กองการเจ้าหน้าที่
  - (๓) กองการเงินและบัญชีกองทุน
  - (๔) กองเงินสมทบ
  - (๕) กองตรวจสอบ
  - (๖) กองทะเบียนและประเมินผล
  - (๗) กองนิติการ
  - (๘) กองประโยชน์ทดแทน
  - (๙) กองประสานการแพทย์และฟื้นฟูสมรรถภาพ
  - (๑๐) กองแผนงานและสารสนเทศ
  - (๑๑) สำนักงานกองทุนเงินทดแทน
- ราชการบริหารส่วนภูมิภาค
สำนักงานประกันสังคมจังหวัด

แผนภูมิแสดงโครงสร้างของกระทรวงแรงงาน

บทที่ ๓

อำนาจหน้าที่และบทบาทของประธานสภา

รัฐสภา ประกอบด้วยสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา ทั้งสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภาต่างก็มีประธานของแต่ละสภา เพื่อควบคุมและดำเนินกิจการของแต่ละสภาให้เป็นไปโดยเรียบร้อย โดยเรียกชื่อว่า ประธานสภาผู้แทนราษฎรและประธานวุฒิสภา ตามลำดับ

นอกจากจะมีประธานสภาผู้แทนราษฎรและประธานวุฒิสภา เพื่อทำหน้าที่ควบคุมและดำเนินกิจการของแต่ละสภาให้เป็นไปโดยเรียบร้อยแล้ว จะต้องมีการรัฐสภา เพื่อทำหน้าที่ควบคุมและดำเนินกิจการของรัฐสภา ให้เป็นไปโดยเรียบร้อยอีกตำแหน่งหนึ่งด้วย

ประธานรัฐสภาและรองประธานรัฐสภา

ประธานรัฐสภา เป็นบุคคลที่สำคัญที่สุดในรัฐสภา เพราะเป็นผู้บังคับบัญชากิจการงานในรัฐสภาทั้งหมด ในประเทศที่มีรัฐสภาแบบสองสภา ประธานรัฐสภาอาจมาจากประธานสภาผู้แทนราษฎรหรือประธานวุฒิสภาก็ได้ สำหรับประเทศไทย รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๔๐ มาตรา ๙๑ บัญญัติให้ประธานสภาผู้แทนราษฎรเป็นประธานรัฐสภา ส่วนประธานวุฒิสภา เป็นรองประธานรัฐสภา

ประธานสภาผู้แทนราษฎร

ประธานสภาผู้แทนราษฎร มีอำนาจและหน้าที่ดังต่อไปนี้

๑. เป็นประธานของที่ประชุมสภา
๒. ควบคุมและดำเนินกิจการของสภา
๓. รักษาความสงบเรียบร้อยในที่ประชุมสภาตลอดถึงบริเวณสภา
๔. เป็นผู้แทนสภาในกิจการภายนอก
๕. แต่งตั้งกรรมการเพื่อดำเนินกิจการใด ๆ อันเป็นประโยชน์ต่อกิจการสภา
๖. อำนาจและหน้าที่อื่นตามที่มิถุนบัญญัติไว้ หรือตามที่กำหนดในข้อบังคับ เช่น

๖.๑ เป็นผู้ลงนามรับสนองพระบรมราชโองการแต่งตั้งผู้นำฝ่ายค้านในสภาผู้แทนราษฎร

๖.๒ วินิจฉัยว่าร่างพระราชบัญญัติใดเป็นร่างพระราชบัญญัติเกี่ยวกับการเงินหรือไม่

๖.๓ อำนาจในการออกเสียงชี้ขาด

๖.๔ อำนาจหน้าที่ในการสั่งให้ปล่อยสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

๖.๕ เป็นผู้เสนอความเห็นเรื่องร่างพระราชบัญญัติมีข้อความขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญไปยังศาลรัฐธรรมนูญ

๖.๖ เป็นผู้ส่งคำร้องเรื่องสมาชิกภาพของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรผู้ใดสิ้นสุดหรือไม่ เพื่อให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัย เป็นต้น

ส่วนรองประธานสภา มีอำนาจและหน้าที่ช่วยประธานสภาในกิจการอันเป็นอำนาจหน้าที่ของประธานสภาหรือปฏิบัติการตามที่ประธานสภามอบหมาย

เมื่อไม่มีผู้ดำรงตำแหน่งประธานสภา หรือมีแต่ไม่อยู่ หรือไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ ในกรณีที่มีรองประธานสภาสองคน ให้รองประธานสภาคนที่หนึ่งเป็นผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภา ถ้ารองประธานสภาคนที่หนึ่งไม่อยู่หรือไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้รองประธานสภาคนที่สองเป็นผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภา

ประธานสภาผู้แทนราษฎรและรองประธานสภาผู้แทนราษฎรจะต้องเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ที่ได้รับเลือกจากสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรด้วยกันให้มาเป็นประธานและรองประธาน

ประธานวุฒิสภา

ประธานสภาวุฒิสภา มีอำนาจและหน้าที่ดังต่อไปนี้

๑. ควบคุมและดำเนินกิจการของวุฒิสภาตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญ
๒. เป็นประธานของที่ประชุม
๓. รักษาความสงบเรียบร้อยในที่ประชุมสภา ตลอดถึงบริเวณที่ประชุมวุฒิสภา
๔. เป็นผู้แทนวุฒิสภาในกิจการภายนอก

๕. แต่งตั้งกรรมการเพื่อดำเนินกิจการใด ๆ

๖. อำนาจและหน้าที่อื่นตามที่มิถุหมายบัญญัติไว้ หรือตามที่กำหนดไว้ใน
ข้อบังคับ ซึ่งแบ่งเป็นอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับเรื่องต่อไปนี้

๖.๑ อำนาจในการออกเสียงชี้ขาด

๖.๒ อำนาจหน้าที่ในการสั่งให้ปล่อยสมาชิกวุฒิสภาผู้ถูกจับหรือคุมขัง

๖.๓ เป็นผู้ส่งคำร้องเรื่องสมาชิกภาพของสมาชิกวุฒิสภาผู้ใดสิ้นสุดหรือไม่
เพื่อให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัย

ส่วนรองประธานวุฒิสภามีอำนาจและหน้าที่ช่วยประธานวุฒิสภาในกิจการ
อันเป็นอำนาจและหน้าที่ของประธานวุฒิสภา หรือปฏิบัติการตามที่ประธานวุฒิสภา
มอบหมาย ในกรณีที่ไม่มีประธานวุฒิสภาหรือประธานวุฒิสภาไม่อยู่ หรือ
ไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ ในกรณีที่มีรองประธานวุฒิสภาสองคน ให้รองประธาน
วุฒิสภาคนหนึ่งเป็นผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา

ประธานวุฒิสภาและรองประธานวุฒิสภา จะต้องเป็นสมาชิกวุฒิสภา
ที่ได้รับเลือกจากสมาชิกวุฒิสภาด้วยกัน ให้มาเป็นประธานและรองประธาน

ถ้าทั้งประธานวุฒิสภาและรองประธานวุฒิสภาคนหนึ่งไม่มีหรือ
ไม่อยู่หรือไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้รองประธานสภาคนที่สองเป็นผู้ปฏิบัติ
หน้าที่แทนประธานวุฒิสภา

การประชุมสภา

การประชุมสภา จะแบ่งตามประเภทของสมาชิกวุฒิสภา ในกรณีที่รัฐสภา
ประกอบด้วยสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา การประชุมจะแบ่งเป็นการประชุมสภา
ผู้แทนราษฎร การประชุมวุฒิสภา และการประชุมร่วมกันของรัฐสภา ซึ่งจะประชุม
ได้เฉพาะในระหว่างสมัยประชุมของสภาเท่านั้น

สมัยประชุม หมายถึง กำหนดเวลาในรอบหนึ่งปีที่ให้รัฐสภาทำการประชุม
พิจารณาเรื่องต่าง ๆ ทางด้านนิติบัญญัติ สมัยประชุมมี ๒ ประเภท ได้แก่

๑. สมัยประชุมสามัญของรัฐสภา ในปีหนึ่ง ๆ ให้มีสมัยประชุมสามัญของรัฐสภา

๒ สมัย

๑.๑ สมัยประชุมสามัญทั่วไป เป็นสมัยประชุมที่มีขึ้นภายหลังการเลือกตั้งทั่วไป โดยจะถือวันประชุมครั้งแรกที่มีการเรียกประชุมรัฐสภาเป็นวันเริ่มสมัยประชุมสามัญทั่วไป ซึ่งสมัยประชุมนี้รัฐสภาจะพิจารณาเรื่องใด ๆ ก็ได้

๑.๒ สมัยประชุมสามัญนิติบัญญัติ ในสมัยประชุมนี้รัฐสภาจะดำเนินการประชุม ได้เฉพาะกรณีที่บัญญัติไว้ในหมวด ๒ พระมหากษัตริย์ หรือการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติ หรือร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ การอนุมัติพระราชกำหนด การให้ความเห็นชอบ ในการประกาศสงคราม การให้ความเห็นชอบหนังสือสัญญา การเลือกหรือการให้ความเห็นชอบ ให้บุคคลดำรงตำแหน่ง การถอดถอนบุคคลออกจากตำแหน่ง การตั้งกระทู้ถาม และการแก้ไข เพิ่มเติมรัฐธรรมนูญ เว้นแต่รัฐสภาจะมีมติให้พิจารณาเรื่องอื่นใดด้วยคะแนนเสียงเกินกึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของทั้งสองสภา

วันเริ่มสมัยประชุมสามัญนิติบัญญัติให้สภาผู้แทนราษฎรเป็นผู้กำหนด ในกรณีที่ การเริ่มประชุมครั้งแรกมีเวลาจนถึงสิ้นปีปฏิทินไม่ถึง ๑๕๐ วัน จะไม่มีการประชุมสามัญ นิติบัญญัติสำหรับปีนั้นก็ไว้

กำหนดเวลาในสมัยประชุมสามัญของรัฐสภาสมัยหนึ่ง ๆ มีกำหนดเวลา ๑๒๐ วัน แต่พระมหากษัตริย์จะโปรดเกล้าฯ ให้ขยายเวลาออกไปก็ได้

ส่วนการปิดสมัยประชุมสามัญก่อนครบกำหนดเวลา ๑๒๐ วัน จะกระทำได้ ก็แต่โดยความเห็นชอบของรัฐสภา ซึ่งกระทำโดยพระราชกฤษฎีกา

๒. สมัยประชุมวิสามัญ หมายถึง การเปิดประชุมนอกสมัยประชุมสามัญของรัฐสภา ซึ่งจะกระทำได้ ๒ กรณี คือ

๒.๑ พระมหากษัตริย์ทรงเรียกประชุมรัฐสภาเป็นการประชุมสมัยวิสามัญได้เมื่อมี ความจำเป็นเพื่อประโยชน์แห่งรัฐ

๒.๒ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและสมาชิกวุฒิสภา ทั้งสองสภารวมกัน หรือ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร มีจำนวนไม่น้อยกว่า ๑ ใน ๓ ของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่ มีอยู่ของทั้งสองสภามีสิทธิเข้าชื่อร้องขอให้นำความกราบบังคมทูลเพื่อมีพระบรมราชโองการ ประกาศเรียกประชุมรัฐสภาเป็นการประชุมสมัยวิสามัญได้

วันเวลาประชุม ในสมัยประชุมหนึ่ง ๆ สภาจะต้องกำหนดวันเวลาประชุมในสมัยนั้น ๆ โดยสภาผู้แทนราษฎรจะกำหนดก่อน ซึ่งโดยทั่วไปอาจมีมติให้ประชุมสัปดาห์ละ ๑ วัน หรือสัปดาห์ละ ๒ วัน เมื่อสภาผู้แทนราษฎรกำหนดวันประชุมแล้ว วุฒิสภามักจะกำหนดวันประชุมให้สอดคล้องกับสภาผู้แทนราษฎร

ปัจจุบันสภาผู้แทนราษฎรกำหนดวันประชุมสัปดาห์ละ ๒ วัน คือ วันพุธ เป็นการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติ และวันพฤหัสบดี เป็นการพิจารณาเรื่องเกี่ยวกับกระทู้ถาม ญัตติ รายงานกรรมาธิการ และวุฒิสภากำหนดวันศุกร์ เป็นวันประชุม

การจัดระเบียบวาระการประชุม หมายถึง จัดลำดับเรื่องราวที่จะต้องพิจารณากันในที่ประชุมสภา โดยประธานของสภานั้นจะเป็นผู้มีอำนาจหน้าที่ในการจัด และที่ประชุมจะพิจารณาได้เฉพาะเรื่องที่มีอยู่ในระเบียบวาระการประชุมเท่านั้น โดยพิจารณาตามลำดับระเบียบวาระที่จัดไว้ เว้นแต่ที่ประชุมจะได้ลงมติเป็นอย่างอื่น

การจัดระเบียบวาระการประชุมสภาผู้แทนราษฎร

การจัดระเบียบวาระการประชุมของสภาผู้แทนราษฎรจะจัดลำดับ ดังนี้

- (๑) กระทู้ถาม
- (๒) เรื่องที่ประธานจะแจ้งต่อที่ประชุม
- (๓) รับรองรายงานการประชุม
- (๔) เรื่องที่คณะกรรมการพิจารณาเสร็จแล้ว
- (๕) เรื่องที่ค้างพิจารณา
- (๖) เรื่องที่เสนอใหม่
- (๗) เรื่องอื่น ๆ

การจัดระเบียบวาระการประชุมวุฒิสภา

การจัดระเบียบวาระประชุมของวุฒิสภามักจะจัดลำดับคล้ายคลึงกับสภาผู้แทนราษฎร แตกต่างกันตรงที่กระทู้ถามของวุฒิสภามักจะจัดไว้ในลำดับที่ ๓

การจัดระเบียบวาระการประชุมเรื่องด่วน ประธานสภา อาจจัดระเบียบวาระการประชุมเรื่องด่วนได้ใน ๒ กรณี คือ

ก. เมื่อประธานสภาเห็นว่าเรื่องใดเป็นเรื่องด่วน จะจัดไว้ในลำดับใดของระเบียบวาระการประชุมก็ได้

ข. เมื่อคณะรัฐมนตรี ขอให้จัดเรื่องใดเป็นเรื่องด่วนไว้ในลำดับใดของระเบียบวาระการประชุม

ถึงแม้ข้อบังคับการประชุมสภา จะกำหนดว่า ประธานสภาจะจัดเรื่องด่วนไว้ในลำดับใดของระเบียบวาระการประชุมก็ได้ แต่โดยทั่วไปแล้วในทางปฏิบัติ ประธานสภา จะจัดเรื่องด่วนไว้ในระเบียบวาระการประชุมต่อจากระเบียบวาระลำดับที่ (๓) รับรองรายงานการประชุม

การดำเนินการประชุม

หลังจากนัดประชุมเรียบร้อยแล้ว สภาจะต้องดำเนินการประชุมตามระเบียบวาระที่กำหนดไว้ และในการดำเนินการประชุมไม่ว่าจะเป็นการประชุมสภาผู้แทนราษฎร การประชุมวุฒิสภา หรือการประชุมร่วมกันของรัฐสภา จะต้องกระทำในระหว่างสมัยประชุมเท่านั้น

บทที่ ๔ กระทู้ถาม

ความหมายของกระทู้ถาม

กระทู้ถาม หมายถึง ข้อที่ค้างถามหรือคำถามที่สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและสมาชิกวุฒิสภาดังขึ้นถามรัฐมนตรีในเรื่องใด ๆ อันเกี่ยวกับข้อเท็จจริงหรือข้อนโยบายที่เกี่ยวกับงานในหน้าที่ของรัฐมนตรี เพื่อรัฐมนตรีที่รับผิดชอบตอบ แต่รัฐมนตรีย่อมมีสิทธิที่จะไม่ตอบเมื่อคณะรัฐมนตรีเห็นว่าเรื่องนั้นยังไม่ควรเปิดเผยเพราะเกี่ยวกับความปลอดภัยหรือประโยชน์สำคัญของแผ่นดิน

กระทู้ถามที่สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและสมาชิกวุฒิสภาดังถามรัฐมนตรีจึงมีอยู่ ๒ ลักษณะ คือ

(๑) คำถามเกี่ยวกับข้อเท็จจริงที่เกี่ยวกับงานในหน้าที่ของรัฐมนตรี ซึ่งส่วนใหญ่จะถามเกี่ยวกับปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น ซึ่งอยู่ในความรับผิดชอบของรัฐมนตรีนั้น

(๒) คำถามเกี่ยวกับนโยบายการบริหารของรัฐมนตรี ซึ่งเป็นคำถามที่สมาชิกวุฒิสภาดังขึ้นเมื่อเห็นว่าการบริหารราชการแผ่นดินของรัฐบาลไม่เป็นไปตามนโยบายที่ได้แถลงไว้ต่อสภาหรือดำเนินการบริหารงานผิดพลาดไม่ตรงตามนโยบาย

ที่มาของกระทู้ถาม

จากการศึกษาบทบัญญัติรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๔๐ พบว่า มาตรา ๑๘๒ บัญญัติให้สภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภามีอำนาจควบคุมการบริหารราชการแผ่นดิน โดยบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญนี้ และมาตรา ๑๘๓ บัญญัติให้สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหรือสมาชิกวุฒิสภาทุกคนมีสิทธิตั้งกระทู้ถามรัฐมนตรีในเรื่องใดเกี่ยวกับงานในหน้าที่ได้

จากบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญดังกล่าว จึงเห็นได้ว่าสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และสมาชิกวุฒิสภาเป็นผู้มีอำนาจควบคุมการบริหารราชการแผ่นดินได้ โดยการตั้ง กระจุกถามและเป็นสิทธิเฉพาะตัวของสมาชิกแต่ละคน

โดยที่กระจุกถามเป็นกิจกรรมในการควบคุมฝ่ายบริหารอย่างหนึ่งของฝ่ายนิติบัญญัติ และมาตรา ๑๕๑ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๔๐ ได้บัญญัติ ให้เป็นอำนาจของสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภาที่จะออกข้อบังคับการประชุมเพื่อควบคุม การดำเนินการประชุมให้เป็นไปด้วยความเรียบร้อย ซึ่งรวมถึงหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไข เกี่ยวกับการตั้งและตอบกระจุกถามของสมาชิกสภาไว้ด้วย ดังนี้

มาตรา ๑๕๑ สภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา มีอำนาจตราข้อบังคับการประชุม เกี่ยวกับการเลือกและการปฏิบัติหน้าที่ของประธานสภา รองประธานสภา เรื่องหรือกิจการ อันเป็นอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการสามัญแต่ละชุด การปฏิบัติหน้าที่และองค์ประชุม ของคณะกรรมการ วิธีการประชุม การเสนอและพิจารณาร่างพระราชบัญญัติและร่าง พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ การเสนอญัตติ การปรึกษา การอภิปราย การลงมติ การบันทึกการลงมติ การเปิดเผยการลงมติ การตั้งกระจุกถาม การเปิดอภิปรายทั่วไป การรักษา ระเบียบและความเรียบร้อย ประมวลจริยธรรมของสมาชิกและกรรมการ และกิจการอื่น เพื่อดำเนินการตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญนี้

ดังนั้น อาจกล่าวได้ว่ากระจุกถามมีที่มาจากรัฐธรรมนูญ ซึ่งกำหนดให้สมาชิกสภาผู้แทน ราษฎรและสมาชิกวุฒิสภาทุกคนมีสิทธิตั้งกระจุกถาม จัดเป็นวิธีการตรวจสอบการปฏิบัติงาน และเป็นการถ่วงดุลอำนาจฝ่ายบริหารไว้ เพื่อป้องกันไม่ให้ฝ่ายหนึ่งฝ่ายใดใช้อำนาจเกินขอบเขต จนอาจเกิดความเสียหายหรือทำให้ประชาชนได้รับความเดือดร้อน แต่อย่างไรก็ดีการใช้สิทธิ ในการตั้งกระจุกถามของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและสมาชิกวุฒิสภายังคงต้องอยู่ภายใต้ ขอบเขตที่กำหนดไว้ในข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎรและข้อบังคับการประชุมวุฒิสภา แล้วแต่กรณี

ประเภทของกระทู้ถาม

ถึงแม้ว่ารัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๔๐ จะได้บัญญัติให้สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและสมาชิกวุฒิสภามีสิทธิตั้งกระทู้ถามได้ก็ตาม แต่ก็มิได้ระบุหรือจำแนกประเภทของกระทู้ถามไว้อย่างชัดเจนแต่อย่างใด

ผู้เขียนจึงจำเป็นต้องศึกษาเพิ่มเติมจากข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๔๔ และข้อบังคับการประชุมวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๔๔ แล้วพบว่า

๑. ตามข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๔๔ หมวด ๘ กระทู้ถาม ข้อ ๑๒๘ ได้กำหนดว่า กระทู้ถามมี ๒ ประเภท คือ

(๑) กระทู้ถามสดเป็นกระทู้ถามที่ตอบในที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎร

(๒) กระทู้ถามทั่วไป เป็นกระทู้ถามที่ต้องระบุนการตอบโดยแบ่งเป็น ๒ ประเภท

คือ

(๒.๑) กระทู้ถามทั่วไป ตอบในที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎร

(๒.๒) กระทู้ถามทั่วไป ตอบในราชกิจจานุเบกษา

๒. ตามข้อบังคับการประชุมวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๔๔ จากการตรวจสอบไม่ปรากฏว่ามีการจำแนกประเภทของกระทู้ถามไว้โดยเฉพาะ แต่เมื่อพิจารณาจากเนื้อความตามข้อบังคับในหมวด ๘ การตั้งกระทู้ถาม ตั้งแต่ข้อ ๑๓๐ ถึง ข้อ ๑๔๔ แล้ว พอดีจะจำแนกประเภทของกระทู้ถาม ตามสถานที่ที่กำหนดให้นายกรัฐมนตรีหรือรัฐมนตรีตอบกระทู้ถามได้เป็น ๒ ประเภท คือ

๒.๑ กระทู้ถามที่กำหนดให้ตอบในที่ประชุมสภา

๒.๒ กระทู้ถามที่กำหนดให้ตอบในราชกิจจานุเบกษา

เมื่อพิจารณาโดยรวมถึงประเภทของกระทู้ถามซึ่งกำหนดโดยข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎรและข้อบังคับการประชุมวุฒิสภาแล้ว ทำให้สามารถแบ่งประเภทของกระทู้ถามของทั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและสมาชิกวุฒิสภาตามสถานที่ที่กำหนดให้นายกรัฐมนตรีหรือรัฐมนตรีตอบกระทู้ถามได้เป็น ๒ ประเภท คือ

ประเภทที่ ๑ กระทู้ถามที่ตอบในที่ประชุมสภา

ประเภทที่ ๒ กระทู้ถามที่ตอบในราชกิจจานุเบกษา

ลักษณะของกระทู้ถาม

กระทู้ถามมีลักษณะเป็นการตั้งคำถาม เพื่อให้ผู้อื่นตอบหรือชี้แจงข้อสงสัย การตั้งกระทู้ถามจึงควรมีลักษณะเป็นข้อความที่ชัดเจน ตรงประเด็น สามารถเข้าใจง่าย ซึ่งข้อบังคับการประชุมสภาทุกสมัยที่ผ่านมาได้กำหนดลักษณะของกระทู้ถามและคำชี้แจงประกอบว่า ต้องชัดเจน ไม่ฟุ่มเฟือย วนเวียน ซ้ำซาก หรือมีลักษณะเป็นการอภิปราย และต้องไม่มีลักษณะอย่างหนึ่งอย่างใดตามข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎรและข้อบังคับการประชุมวุฒิสภา ดังตารางต่อไปนี้

ตารางแสดงลักษณะของกระทู้ถามต้องห้ามตามข้อบังคับการประชุมสภา

ข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๔๔	ข้อบังคับการประชุมวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๔๔
ข้อ ๑๓๐ (๑) เป็นเชิงประชด เสียดสี หรือ กั่นแกล้งใส่ร้าย (๒) เคลือบคลุมหรือเข้าใจยาก (๓) เป็นเรื่องที่ได้ตอบแล้วหรือ ชี้แจงแล้วว่าไม่ตอบ (๔) เป็นเรื่องที่มีประเด็น คำถามซ้ำกับกระทู้ถาม ซึ่งมีผู้เสนอมาก่อน (๕) เป็นการให้ออกความเห็น (๖) เป็นปัญหาข้อกฎหมาย (๗) เป็นเรื่องที่ไม่มีสาระสำคัญ (๘) เป็นเรื่องส่วนตัวของบุคคลใด เว้นแต่ที่เกี่ยวกับการงานใน หน้าที่ราชการ	ข้อ ๑๓๒ (๑) เป็นเชิงประชด เสียดสี หรือ กั่นแกล้งใส่ร้าย (๒) เคลือบคลุมหรือเข้าใจยาก (๓) เป็นเรื่องที่ได้ตอบแล้วหรือ ชี้แจงแล้วว่าไม่ตอบ (๔) เป็นการให้ออกความเห็น (๕) เป็นปัญหาข้อกฎหมาย (๖) เป็นเรื่องที่ไม่มีสาระสำคัญ (๗) เป็นเรื่องส่วนตัวของบุคคลใด เว้นแต่ที่เกี่ยวกับการงานใน หน้าที่ราชการ

การตั้งกระทู้ถาม

ผู้เขียนได้ศึกษาข้อกำหนดเกี่ยวกับการตั้งกระทู้ถามของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และสมาชิกวุฒิสภาแล้ว พบว่า ข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร (ข้อ ๑๒๕ และ ข้อ ๑๓๐) และข้อบังคับการประชุมวุฒิสภา (ข้อ ๑๓๑ ข้อ ๑๓๒ และข้อ ๑๓๓) กำหนดเงื่อนไขในการตั้งกระทู้ถามไว้สอดคล้องกัน กล่าวคือ กระทู้ถามแต่ละกระทู้นั้นให้สมาชิกถามและซักถามได้เฉพาะคนเดียว และในกรณีกระทู้ถามซึ่งเป็นเรื่องที่ได้ตอบหรือชี้แจงแล้วว่าไม่ตอบและเป็นเรื่องที่มีประเด็นคำถามซ้ำกับกระทู้ถามซึ่งมีผู้เสนอมาก่อน ก็จะตั้งถามขึ้นใหม่ได้ต่อเมื่อมีสาระสำคัญต่างกันหรือพฤติการณ์ในขณะที่มีกระทู้ถามครั้งนั้น ได้เปลี่ยนแปลงไปจากเมื่อตั้งกระทู้ถามครั้งก่อน

สำหรับวิธีการตั้งกระทู้ถามนั้น เนื่องจากเป็นเรื่องในรายละเอียดที่แตกต่างกันไปตามลักษณะ ประเภท และสมาชิกของแต่ละสภาผู้ตั้งกระทู้ถาม ซึ่งพอจำแนกได้ ดังนี้

๑. การตั้งกระทู้ถามสด

กระทู้ถามสด เป็นกระทู้ที่มีการถาม การชี้แจงหรือการตอบในที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรตามข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ข้อ ๑๓๘ ได้กำหนดไว้ว่าการตั้งกระทู้ถามสดสมาชิกแต่ละคนมีสิทธิตั้งกระทู้ถามได้ครั้งละหนึ่งกระทู้ โดยให้ทำเป็นหนังสือยื่นต่อประธานสภาในวันประชุมที่มีวาระการตอบกระทู้ถามก่อนเริ่มประชุมตามเวลาที่ประธานสภากำหนด โดยระบุชื่อเรื่องที่จะถาม พร้อมวัตถุประสงค์ว่าจะถาม นายกรัฐมนตรีหรือรัฐมนตรีผู้ใด และต้องมีลักษณะอย่างหนึ่งอย่างใด ดังต่อไปนี้

- (๑) เป็นเรื่องสำคัญที่อยู่ในความสนใจของประชาชน
- (๒) เป็นเรื่องที่กระทบถึงผลประโยชน์ของประเทศชาติและประชาชน
- (๓) เป็นเรื่องเร่งด่วน

ในการนี้ ประธานสภาผู้แทนราษฎรจะเป็นผู้วินิจฉัยว่ากระทู้ถามใดเป็นกระทู้ถามสด หรือไม่ และข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ข้อ ๑๓๒ กำหนดให้การประชุมครั้งหนึ่งให้บรรจุกระทู้ถามสดได้ไม่เกิน ๓ กระทู้ ดังนั้น ถ้าในสัปดาห์ใดมีกระทู้ถามสดที่ประธานสภาผู้แทนราษฎรวินิจฉัยแล้วเกินจำนวน ๓ กระทู้ ประธาน

สภาผู้แทนราษฎรจะอาศัยอำนาจตามข้อบังคับการประชุมฯ ข้อ ๑๓๕ โดยจับสลากให้เหลือเพียง ๓ กระฐู ในจำนวน ๓ กระฐูนี้ หากปรากฏว่ามีกระฐูถามที่เป็นเรื่องทำนองเดียวกัน ก็จะทำให้กระฐูถามที่ถูกจับสลากขึ้นมาในลำดับหลังตกไป

กระฐูถามสดที่ประธานสภาวินิจฉัยแล้ว จะได้รับการบรรจุเข้าระเบียบวาระกระฐูถามสด และแจ้งให้นายกรัฐมนตรีหรือรัฐมนตรีผู้รับผิดชอบทราบ

การจัดลำดับกระฐูถามในที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎร จะจัดตามลำดับ คือ กระฐูถามสด และกระฐูถามทั่วไป

๒. การตั้งกระฐูถามทั่วไป

กระฐูถามทั่วไป ต้องเสนอล่วงหน้าเป็นหนังสือยื่นต่อประธานสภา โดยมีข้อความเป็นคำถามในข้อเท็จจริงที่เกี่ยวกับงานในหน้าที่ของรัฐมนตรีหรือคำถามที่เกี่ยวกับนโยบายการบริหารของรัฐมนตรี ซึ่งต้องระบุว่าจะให้ตอบในที่ประชุมสภาหรือตอบในราชกิจจานุเบกษา กระฐูถามที่ประธานสภาวินิจฉัยว่าเป็นกระฐูถามที่ถูกต้องตามข้อบังคับการประชุมสภา ก็จะดำเนินการแจ้งผู้ตั้งกระฐูถามทราบ ภายใน ๗ วัน และจัดส่งไปยังรัฐมนตรีผู้เกี่ยวข้องเพื่อดำเนินการตอบต่อไป

กระฐูถามที่ต้องตอบในที่ประชุมสภา จะบรรจุเข้าระเบียบวาระการประชุมสภา ภายใน ๑๕ วันนับแต่วันที่ส่งไปยังรัฐมนตรี

กระฐูถามที่ต้องตอบในราชกิจจานุเบกษา ประธานสภาจะแจ้งรัฐมนตรีผู้รับผิดชอบเพื่อดำเนินการตอบภายใน ๓๐ วันนับตั้งแต่วันที่ส่งไปยังรัฐมนตรี

ในการประชุมครั้งหนึ่ง ๆ ไม่ให้ผู้ตั้งกระฐูถามทั่วไปคนเดียวถามเกินกว่า ๑ กระฐู เว้นแต่ไม่มีกระฐูถามของสมาชิกอื่นเหลืออยู่

๓. การตั้งกระฐูถามด่วน

การตั้งกระฐูถามด่วน เป็นกระฐูถามที่สมาชิกวุฒิสภาตั้งถามเพื่อตอบในที่ประชุมวุฒิสภา เพื่อให้รัฐมนตรีผู้รับผิดชอบชี้แจงหรือดำเนินการ โดยทันทีกรณีเกี่ยวกับประโยชน์สำคัญของแผ่นดินหรือมีเหตุฉุกเฉินที่มีความจำเป็นรีบด่วนในอันที่จะรักษาความปลอดภัยสาธารณะ หรือป้องกันภัยพิบัติสาธารณะ หรือกระทบกระเทือนต่อความสงบเรียบร้อย หรือศีลธรรม หรือเสรีภาพของประชาชนอย่างร้ายแรง หรือกระทบกระเทือนต่อสัมพันธไมตรี

ระหว่างประเทศ ตามข้อบังคับการประชุมวุฒิสภา ข้อ ๑๓๔ โดยประธานวุฒิสภาจะเป็นผู้วินิจฉัยภายใน ๗ วันนับแต่ที่ได้รับกระทู้ถามนั้น และแจ้งผลการวินิจฉัยให้เลขาธิการวุฒิสภาคำเนินการแจ้งผู้ตั้งกระทู้ถามทราบภายใน ๕ วัน

ประธานวุฒิสภาจะบรรจุเข้าระเบียบวาระกระทู้ถามในการประชุมวุฒิสภาภายใน ๑๕ วันนับตั้งแต่ประธานวุฒิสภาจัดส่งกระทู้ถามไปยังรัฐมนตรีผู้เกี่ยวข้อง

การจัดส่งกระทู้ถามไปยังรัฐมนตรีผู้เกี่ยวข้องจะต้องแจ้งกำหนดเวลาให้ประธานวุฒิสภาแจ้งด้วยไปว่าได้กำหนดให้ผู้ตั้งกระทู้ถามถามเรื่องนั้นในการประชุมครั้งใด และการกำหนดเวลาดังกล่าวประธานวุฒิสภาคำนึงถึงความสำคัญของเหตุการณ์และความสนใจของประชาชนซึ่งควรจะได้ทราบโดยปัจจุบันนั้นเป็นหลักในการพิจารณา

การตอบกระทู้ถาม

กระทู้ถามซึ่งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและสมาชิกวุฒิสภาถามนายกรัฐมนตรีหรือรัฐมนตรีผู้เกี่ยวข้องดังที่กล่าวแล้วว่า สามารถจำแนกเป็นตามสถานที่ที่กำหนดให้นายกรัฐมนตรีหรือรัฐมนตรีตอบได้เป็น ๒ ประเภท คือ

๑. การตอบในที่ประชุมสภา
๒. การตอบในราชกิจจานุเบกษา

การตอบในที่ประชุมสภา

ตามข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎรและข้อบังคับการประชุมวุฒิสภาได้กำหนดให้กระทู้ถามที่ต้องตอบในที่ประชุมสภา จำแนกได้ดังนี้

- กระทู้ถามที่กำหนดให้ตอบในที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎร ได้แก่ กระทู้ถามสด และกระทู้ถามทั่วไป
- กระทู้ถามที่กำหนดให้ตอบในที่ประชุมวุฒิสภา ได้แก่ กระทู้ถามด่วน และกระทู้ถามทั่วไป

กระทู้ถามที่ต้องตอบในที่ประชุมสภา ตามข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร และข้อบังคับการประชุมวุฒิสภาได้กำหนดหลักเกณฑ์ไว้ดังนี้

๑.๑ กระทู้ถามที่ต้องตอบในที่ประชุมสภาจะต้องได้รับการบรรจุเข้าวาระการประชุมแล้วภายใน ๑๕ วันนับแต่วันที่ส่งไปยังรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้องตามข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ข้อ ๑๔๖ และข้อบังคับการประชุมวุฒิสภา ข้อ ๑๓๖ วรรคสาม ซึ่งการประชุมสภาผู้แทนราษฎรและการประชุมวุฒิสภาจะบรรจุกระทู้ถามเข้าวาระการประชุมที่แตกต่างกัน คือ

- การบรรจุกระทู้ถามเข้าวาระการประชุมสภาผู้แทนราษฎรตามข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ข้อ ๑๓๒ กำหนดไว้ว่า ในการประชุมครั้งหนึ่ง ๆ จะบรรจุกระทู้ถามสดได้ไม่เกิน ๓ กระทู้ และกระทู้ถามทั่วไปไม่เกิน ๓ กระทู้ หากกระทู้ถามทั่วไปมีจำนวนมาก ประธานสภาจะสั่งบรรจุกระทู้ถามทั่วไปเกินกว่านี้ก็ได้ โดยจัดตามลำดับ คือ กระทู้ถามสดขึ้นก่อน และตามด้วยกระทู้ถามทั่วไป

- การบรรจุกระทู้ถามเข้าวาระการประชุมวุฒิสภา ตามข้อบังคับการประชุมวุฒิสภา ข้อ ๑๔๑ กำหนดไว้ว่า ในการประชุมครั้งหนึ่ง ๆ จะบรรจุกระทู้ถามได้ไม่เกิน ๕ กระทู้ แต่หากมีกรณีจำเป็นหรือเร่งด่วน ประธานวุฒิสภาจะสั่งบรรจุกระทู้ถามเกิน ๕ กระทู้ก็ได้

๑.๒ ในการตอบกระทู้ถาม นายกรัฐมนตรีหรือรัฐมนตรีที่ได้รับมอบหมายให้รับผิดชอบในการบริหารราชการแผ่นดินเรื่องนั้น ๆ จะเป็นผู้ตอบ เว้นแต่นายกรัฐมนตรีหรือรัฐมนตรีนั้นไม่อยู่หรือติดราชการสำคัญ จะมอบหมายให้รัฐมนตรีอื่นเป็นผู้ตอบกระทู้ถามนั้นได้ โดยยื่นเป็นหนังสือต่อประธานสภาก่อนถึงระเบียบวาระการพิจารณากระทู้ถาม ตามข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ข้อ ๑๓๓ วรรคหนึ่ง

๑.๓ เมื่อนายกรัฐมนตรีหรือรัฐมนตรีที่ได้รับมอบหมายได้ตอบกระทู้ถามแล้ว ผู้ตั้งกระทู้ถามมีสิทธิซักถามได้อีกหนึ่งครั้ง เว้นแต่จะขอซักถามต่อไปเพราะคำตอบยังไม่หมดประเด็นและประธานอนุญาต ตามข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ข้อ ๑๔๕ และข้อบังคับการประชุมวุฒิสภา ข้อ ๑๓๕ วรรคหนึ่ง

๑.๔ การถามและการตอบกระทู้ถามในการประชุมวุฒิสภาครั้งหนึ่ง ๆ มีกำหนดระยะเวลาไม่เกิน ๒ ชั่วโมง ตามข้อบังคับการประชุมวุฒิสภา ข้อ ๑๔๑ วรรคสอง

๑.๕ การถามและการตอบกระทู้ถามสดในการประชุมแต่ละครั้งมีกำหนดเวลาไม่เกิน ๖๐ นาที ตามข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ข้อ ๑๔๑ และข้อ ๑๔๒ กำหนดให้ผู้ตั้งกระทู้ถามสดมีสิทธิซักถามเรื่องละไม่เกิน ๓ ครั้ง และต้องถามตอบภายในกำหนดเวลา ๒๐ นาที นอกจากนี้จะมีกระทู้ถามสดน้อยกว่า ๓ กระทู้ ก็สามารถขยายเวลาออกไปอีกตามสัดส่วนภายในเวลา ๖๐ นาที

๑.๖ การขอเลื่อนการตอบกระทู้ถามในที่ประชุมสภา รัฐมนตรีจะขอเลื่อนการตอบกระทู้ถามได้ แต่ต้องชี้แจงเหตุผลในที่ประชุมสภา หรือแจ้งล่วงหน้าเป็นหนังสือยื่นต่อประธานสภา และให้กำหนดว่าจะตอบได้เมื่อใด ตามข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ข้อ ๑๓๓ วรรคสอง และข้อบังคับการประชุมวุฒิสภา ข้อ ๑๔๐

๒. กระทู้ถามที่ตอบในราชกิจจานุเบกษา

การตอบในราชกิจจานุเบกษาเป็นการประกาศให้ประชาชนทั่วไปได้รับทราบถึงผลการปฏิบัติงานของรัฐบาล กระทู้ถามซึ่งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหรือสมาชิกวุฒิสภาถามนายกรัฐมนตรีหรือรัฐมนตรีผู้เกี่ยวข้องตอบในราชกิจจานุเบกษา มีขั้นตอนการดำเนินการที่กำหนดไว้ในข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎรและข้อบังคับการประชุมวุฒิสภา ดังนี้

๒.๑ ประธานสภาจะส่งคำถามของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหรือสมาชิกวุฒิสภาไปยังสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีเพื่อดำเนินการแจ้งไปยังรัฐมนตรีผู้เกี่ยวข้องดำเนินการตอบกระทู้ถามตามรูปแบบที่กำหนด โดยมีกำหนดระยะเวลาการตอบภายใน ๓๐ วันนับแต่วันที่รัฐมนตรีได้รับกระทู้ถามนั้น ตามข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ข้อ ๑๔๗ วรรคหนึ่ง และข้อบังคับการประชุมวุฒิสภา ข้อ ๑๓๖ วรรคสอง

หากรัฐมนตรีมีเหตุขัดข้องไม่สามารถตอบภายในกำหนดเวลาไว้ ก็ต้องแจ้งให้ผู้ตั้งกระทู้ถามทราบ โดยตามข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ข้อ ๑๔๗ วรรคสาม กำหนดให้ประธานสภา เป็นผู้แจ้งให้ผู้ตั้งกระทู้ถามทราบ และข้อบังคับการประชุมวุฒิสภา ข้อ ๑๓๖ วรรคสอง กำหนดให้เลขาธิการวุฒิสภาเป็นผู้แจ้งให้ผู้ตั้งกระทู้ถามทราบ

๒.๒ เมื่อรัฐมนตรีได้ดำเนินการตอบกระทู้ถามตามรูปแบบที่กำหนดแล้ว ก็จะส่งคำตอบกระทู้ถามไปยังสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีเพื่อนำเข้าวาระการประชุม คณะรัฐมนตรีพิจารณาให้ความเห็นชอบคำตอบกระทู้ถาม ซึ่งต่อมาได้มีการเปลี่ยนแปลง เป็นเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อทราบ

๒.๓ คำตอบกระทู้ถามที่คณะรัฐมนตรีมีมติให้ความเห็นชอบหรือรับทราบแล้ว สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีจะดำเนินการประกาศในราชกิจจานุเบกษาต่อไป

หากคำตอบกระทู้ถามใดที่คณะรัฐมนตรีได้มีมติเห็นควรปรับปรุงเพิ่มเติม ประเด็นคำตอบกระทู้ถาม สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีจะดำเนินการส่งคำตอบกระทู้ถาม นั้นกลับมายังรัฐมนตรีผู้เกี่ยวข้องพิจารณาดำเนินการตามมติคณะรัฐมนตรี และส่งคำตอบ กระทู้ถามที่ได้ปรับปรุงแก้ไขตามมติคณะรัฐมนตรีให้สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีนำเสนอ คณะรัฐมนตรีพิจารณาให้ความเห็นชอบหรือทราบอีกครั้งต่อไป

๒.๔ คำตอบกระทู้ถามที่ประกาศในราชกิจจานุเบกษา สำนักเลขาธิการ คณะรัฐมนตรีจะส่งมายังสำนักเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรหรือสำนักเลขาธิการวุฒิสภา เพื่อนำเสนอประธานสภาแจ้งให้ผู้ตั้งกระทู้ถามทราบ

การตกไปของกระทู้ถาม

ตามข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ข้อ ๑๓๕ และข้อ ๑๓๖ กำหนดไว้ว่า ผู้ตั้งกระทู้ถามมีสิทธิถอนกระทู้ถามเมื่อใดก็ได้ และเมื่อถึงระเบียบวาระกระทู้ถามของผู้ใด ถ้าผู้ตั้งกระทู้ถามไม่ถามหรือไม่อยู่ในที่ประชุมให้ถือว่ากระทู้ถามนั้นตกไป หรือกระทู้ถามใด ที่สมาชิกภาพของผู้ตั้งกระทู้ถามสิ้นสุดลงให้ถือว่ากระทู้ถามนั้นตกไป

นอกจากนี้ระเบียบสภาผู้แทนราษฎรว่าด้วยการจัดกระทู้ถามสดเข้าระเบียบวาระ การประชุม การถาม การชี้แจง หรือการตอบกระทู้ถามสด กำหนดไว้ว่า กระทู้ถามสด ที่ประธานสภาวินิจฉัยแล้วเกินจำนวน ๓ กระทู้ ในจำนวน ๓ กระทู้ หากกระทู้ถามใดที่เป็น เรื่องทำนองเดียวกัน แต่ถูกจับสลากขึ้นมาในลำดับหลังให้เป็นอันตกไป และกระทู้ถามสด ที่ได้บรรจุเข้าระเบียบวาระการประชุมแล้ว หากผู้ตั้งกระทู้ถามขอเลื่อนการถามให้ถือว่า กระทู้ถามนั้นเป็นอันตกไป

การระงับไปของกระทู้ถาม

ตามข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ข้อ ๑๓๗ และข้อบังคับการประชุมวุฒิสภา ข้อ ๑๔๔ กำหนดไว้ว่า กระทู้ถามใดที่รัฐมนตรียังไม่ได้ออกเป็นอันระงับไปเมื่อคณะรัฐมนตรีพ้นจากตำแหน่ง

นอกจากนี้ระเบียบสภาผู้แทนราษฎรว่าด้วยการจัดกระทู้ถามสดเข้าระเบียบวาระการประชุม การถาม การชี้แจง หรือการตอบกระทู้ถามสด กำหนดไว้ว่าเรื่องใดที่ประธานสภาวินิจฉัยว่าไม่เข้าลักษณะกระทู้ถามสดหรือไม่อนุญาตให้บรรจุเข้าระเบียบวาระให้เป็นอันระงับไป

บทที่ ๕

กระบวนการจัดทำคำตอบกระทู้ถามของกระทรวงแรงงาน

ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้ศึกษาต้องการแสดงให้เห็นถึงขั้นตอนการดำเนินการจัดทำข้อมูลหรือคำตอบกระทู้ถามในส่วนที่เกี่ยวข้องกับกระทรวงแรงงาน ตั้งแต่จุดเริ่มต้น คือ ตั้งแต่กระทรวงแรงงานได้รับกระทู้ถามจนจบขั้นตอนสุดท้าย คือ การตอบกระทู้ถามของรัฐมนตรีในที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรหรือวุฒิสภา หรือตอบในราชกิจจานุเบกษา

กระบวนการดำเนินการจัดทำคำตอบสำหรับรัฐมนตรีในการตอบกระทู้ถาม

๑. ที่มาและกระบวนการรับเรื่องกระทู้ถาม

๑.๑ เนื่องจากกระทู้ถามที่ส่งมาเพื่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงแรงงานตอบ ตามข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎรและข้อบังคับการประชุมวุฒิสภามีได้ทั้งกรณี สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหรือสมาชิกวุฒิสภาตั้งกระทู้ถามรัฐมนตรีว่าการกระทรวงแรงงาน โดยตรง และกรณีที่สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหรือสมาชิกวุฒิสภาตั้งกระทู้ถามนายกรัฐมนตรี และนายกรัฐมนตรีได้มอบหมายรัฐมนตรีว่าการกระทรวงแรงงานตอบ ดังนั้น แหล่งที่มา ตลอดจนเส้นทางการส่งและรับเรื่องกระทู้ถามจึงอาจแตกต่างกันไป ซึ่งจำแนกได้ดังนี้

(๑) กรณีสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหรือสมาชิกวุฒิสภาตั้งกระทู้ถามรัฐมนตรีว่าการกระทรวงแรงงานโดยตรง โดยปกติสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ในฐานะหน่วยงานฝ่ายบริหารที่มีหน้าที่ประสานงานกับรัฐสภาจะเป็นผู้รับแจ้งกระทู้ถามจากสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรหรือสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา และจัดส่งมายังสำนักงานรัฐมนตรี แต่ในบางครั้งสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรหรือสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภาอาจจัดส่งกระทู้ถามมาสำนักงานรัฐมนตรีอีกทางหนึ่งด้วย

(๒) กรณีสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหรือสมาชิกวุฒิสภาตั้งกระทู้ถามนายกรัฐมนตรี และนายกรัฐมนตรีได้มีคำสั่งมอบหมายรัฐมนตรีว่าการกระทรวงแรงงานตอบแทนทั้งหมดหรือตอบเฉพาะในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับกระทรวงแรงงาน กระทู้ถามลักษณะนี้

สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี ในฐานะหน่วยงานเลขานุการของนายกรัฐมนตรีจะเป็นผู้จัดส่งมายังกระทรวงแรงงานผ่านทางสำนักงานรัฐมนตรี

๑.๒ เมื่อสำนักงานรัฐมนตรีได้รับกระทู้ถามนั้นแล้ว ก็จะนำเรียนรัฐมนตรีเพื่อโปรดทราบ และเสนอข้อปลัดกระทรวงแรงงานเพื่อสั่งการให้หน่วยงานในสังกัดที่เกี่ยวข้องดำเนินการจัดทำข้อมูลหรือคำตอบกระทู้ถามนั้นตามลำดับสายการบังคับบัญชาและภารกิจหลักของหน่วยงานภายในกระทรวง ตามลำดับเริ่มจากสำนักงานปลัดกระทรวง โดยสำนักตรวจและประเมินผล และกลุ่มงานวิเคราะห์และประเมินผล ไปยังกรมและหรือสำนัก และกองต่าง ๆ เพื่อจัดทำข้อมูลหรือคำตอบตามประเด็นที่เกี่ยวข้องต่อไป

๒. ขั้นตอนการพิจารณาและกลั่นกรองกระทู้ถาม

โดยที่กระทู้ถามส่วนใหญ่มักเป็นคำถามในเชิงนโยบาย และข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการปฏิบัติราชการของกระทรวง หรือของนายกรัฐมนตรี ซึ่งอาจมีประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติราชการของกระทรวงแรงงานในหลายหน่วยงาน ดังนั้นในการจัดทำคำตอบกระทู้ถามของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงแรงงาน มีความรอบคอบรัดกุม ถูกต้อง และสอดคล้องกันอย่างเป็นเอกภาพ ยกเว้นกระทู้ถามสดที่เป็นเรื่องต้องดำเนินการจัดหาข้อมูลโดยเร่งด่วนให้แล้วเสร็จภายในระยะเวลาอันสั้น กระทรวงแรงงานจึงได้มีคำสั่งกระทรวงแรงงาน ที่ ๕๑/๒๕๔๕ ลงวันที่ ๒ ธันวาคม ๒๕๔๕ แต่งตั้งคณะกรรมการตรวจสอบกลั่นกรองคำตอบกระทู้และยุติคดี ขึ้น โดยมีรองปลัดกระทรวงแรงงาน เป็นประธาน ผู้ช่วยปลัดกระทรวง เป็นรองประธาน คณะทำงานประกอบด้วย รองอธิบดี/รองเลขาธิการ หัวหน้าสำนักงานรัฐมนตรี ผู้อำนวยการสำนักตรวจและประเมินผล เป็นเลขานุการ และหัวหน้ากลุ่มงานวิเคราะห์และประเมินผล เป็นผู้ช่วยเลขานุการ เพื่อทำหน้าที่ตรวจสอบกลั่นกรองคำตอบกระทู้และยุติคดี ก่อนนำเสนอปลัดกระทรวงเพื่อนำเรียนรัฐมนตรีว่าการกระทรวงแรงงานพิจารณาลงนาม

ในการนี้สำนักงานปลัดกระทรวงแรงงาน โดยสำนักตรวจและประเมินผล และกลุ่มงานวิเคราะห์และประเมินผล ในฐานะฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการตรวจสอบ

กลั่นกรองคำตอบกระทู้และญัตติ จึงมีหน้าที่ตรวจสอบพิจารณากระทู้ถามแต่ละเรื่องว่า มีประเด็นคำถามเกี่ยวข้องกับภารกิจหน่วยงานใดในสังกัดกระทรวงแรงงาน และเป็น กระทู้ถามประเภทใดมีกำหนดระยะเวลาที่รัฐมนตรีต้องตอบเมื่อใด อย่างไร ก่อนเพื่อ เสนอความเห็นต่อประธานคณะทำงานตรวจสอบ กลั่นกรองคำตอบกระทู้และญัตติ พิจารณาแจ้งให้กรม/สำนักที่เกี่ยวข้องรับไปดำเนินการจัดทำคำตอบกระทู้ถาม พร้อม กำหนดระยะเวลาดำเนินการแล้วเสร็จให้สอดคล้องแก่กรณี

๓. ขั้นตอนการจัดทำข้อมูลและคำตอบกระทู้ถาม

ดังที่กล่าวแล้วว่า กระทู้ถาม นั้น ส่วนใหญ่มักเป็นคำถามในเชิงนโยบาย และข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการปฏิบัติราชการของกระทรวง องค์กรที่มีหน้าที่จัดทำข้อมูล หรือคำตอบกระทู้ถามจึงต้องเป็นหน่วยงานผู้รับนโยบายและปฏิบัติราชการเกี่ยวกับเรื่อง หรือประเด็นที่ถาม โดยตรง ซึ่งได้แก่ กรมหรือสำนัก และกองต่าง ๆ ภายในกรมหรือสำนัก เป็นหลัก ดังนั้น เมื่อกรมหรือสำนักใดได้รับกระทู้ถามไม่ว่าทั้งหมดหรือบางส่วนบางประเด็น จากประธานคณะทำงานตรวจสอบกลั่นกรองคำตอบกระทู้และญัตติไปแล้ว ก็จะมอบหมาย หน่วยงานระดับกองซึ่งมีหน้าที่รับผิดชอบเรื่องกระทู้ถามของแต่ละกรม คือ กองแผนงาน และสารสนเทศ ทำหน้าที่แจ้งและประสานงานให้กองต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง โดยตรงดำเนินการ จัดทำข้อมูลหรือคำตอบตามประเด็นคำถามที่ได้รับมอบหมาย และเมื่อกองต่าง ๆ ดังกล่าว จัดส่งข้อมูลในเรื่องนั้นคืนมาแล้ว กองแผนงานและสารสนเทศก็จะดำเนินการรวบรวมจัดทำ เป็นข้อมูลหรือคำตอบในส่วนของกรมนั้น เพื่อนำเสนอผู้บังคับบัญชาตามลำดับชั้นจนถึง รัฐมนตรีว่าการกระทรวงแรงงาน โดยจัดทำตามรูปแบบคำตอบกระทู้ถามที่สำนักเลขาธิการ คณะรัฐมนตรีกำหนด ซึ่งประกอบด้วยรูปแบบคำตอบกระทู้ถาม รวม ๔ รูปแบบ สำหรับการ จัดทำคำตอบกระทู้ถามแต่ละประเภท ดังนี้

ข้อควรระวังในการจัดทำข้อมูลหรือคำตอบกระทู้ถามแต่ละประเภท

การจัดทำคำตอบกระทู้ถามนอกจากจะต้องปฏิบัติตามรูปแบบเกี่ยวกับการตอบกระทู้ถามที่สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีกำหนดไว้แล้ว ยังต้องคำนึงถึงประเภทกระทู้ถามที่กำลังดำเนินการด้วย เนื่องจากกระทู้ถามแต่ละประเภทมีข้อกำหนดเกี่ยวกับระยะเวลาและรูปแบบวิธีการในการตอบกระทู้ถามแตกต่างกัน ซึ่งสรุปได้ดังนี้

กรณีกระทู้ถามทั่วไป ที่ตอบในราชกิจจานุเบกษาหรือตอบในที่ประชุมสภาตามข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎรและข้อบังคับการประชุมวุฒิสภา ได้กำหนดระยะเวลาการตอบกระทู้ถาม ดังนี้

- กรณีตอบในราชกิจจานุเบกษา “ให้ประธานสภาแจ้งรัฐมนตรีผู้เกี่ยวข้องเพื่อดำเนินการภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันที่รัฐมนตรีได้รับกระทู้ถามนั้น . . .”

- กรณีตอบในที่ประชุมสภา “ให้บรรจุก้าวระเบียบวาระการประชุมภายใน ๑๕ วัน นับแต่วันที่ส่งไป . . .”

กรณีกระทู้ถามสด เนื่องจากเป็นเรื่องเร่งด่วน การจัดทำคำตอบจึงไม่มีรูปแบบและต้องดำเนินการรวบรวมข้อมูลในระยะเวลากระชั้นชิดอย่างมาก การเตรียมข้อมูลสำหรับการตอบของรัฐมนตรีจำเป็นต้องให้ครอบคลุมตามประเด็นที่ปรากฏในกระทู้ถาม รวมทั้งข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับประเด็นดังกล่าวไว้ด้วย

การจัดทำคำตอบกระทู้ถามของกระทรวงแรงงาน มีแนวทางการดำเนินการดังนี้

(๑) การจัดทำคำตอบกระทู้ถามจะต้องใช้ข้อมูลที่ทันสมัย เป็นปัจจุบัน ตรงประเด็น ครบถ้วน และถูกต้องตามรูปแบบที่กำหนด

(๒) อธิบดี/เลขาธิการ หรือรองอธิบดี/รองเลขาธิการ จะต้องลงนามกำกับในคำตอบกระทู้ถามทุกหน้า กรณีต้องสรุปรวบรวมแนวคำตอบใหม่เนื่องจากเกี่ยวข้องกับหลายหน่วยงาน ประธานและเลขานุการคณะทำงานตรวจสอบกลั่นกรองคำตอบกระทู้ถามและยุติเป็นผู้ลงนามกำกับทุกหน้า

(๓) กรณีกระทู้ถามเกี่ยวข้องกับหลายหน่วยงานในสังกัดกระทรวงแรงงาน ให้แต่ละหน่วยงานเจ้าของเรื่องหรือการจัดทำคำตอบกระทู้ถามก่อนส่งให้สำนักตรวจและประเมินผล

(๔) กรณีกระทู้ถามเกี่ยวข้องกับส่วนราชการอื่นนอกสังกัดกระทรวงแรงงาน ให้หน่วยงานเจ้าของเรื่องประสานข้อมูลกับส่วนราชการนั้น ๆ เพื่อให้ข้อมูลเป็นไปในแนวทางเดียวกัน

(๕) ข้อมูลการตอบกระทู้ถามที่เจ้าของเรื่องปรับปรุงล่าสุด ถือเป็นข้อมูลสุดท้ายในการตอบกระทู้ถาม

(๖) การตอบกระทู้ที่ต้องตอบในนามกระทรวงแรงงาน

๔. ขั้นตอนการพิจารณาคำตอบกระทู้ถาม

เมื่อกองแผนงานและสารสนเทศของแต่ละกรม/สำนักดำเนินการจัดทำคำตอบกระทู้ถามแล้วเสร็จ และจัดส่งไปยังสำนักตรวจและประเมินผลแล้ว กลุ่มงานวิเคราะห์และประเมินผล จะเป็นหน่วยงานในการตรวจสอบและรวบรวมคำตอบกระทู้ถามของหน่วยงานเกี่ยวข้องส่งมา และนำเสนอต่อที่ประชุมคณะทำงานตรวจสอบกลั่นกรองคำตอบกระทู้และญัตติ เพื่อพิจารณาตรวจสอบ กลั่นความเหมาะสม ครบถ้วน ถูกต้อง ก่อนนำเสนอต่อปลัดกระทรวงและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงแรงงานต่อไป โดยได้กำหนดรูปแบบและหลักเกณฑ์ในการตรวจสอบกลั่นกรองคำตอบกระทู้ถาม แยกตามกรณี ดังนี้

กรณีที่เป็นการตอบกระทู้ถามของหน่วยงานเดียว ฝ่ายเลขานุการ จะดำเนินการเสนอต่อที่ประชุมคณะทำงานตรวจสอบกลั่นกรองคำตอบกระทู้และญัตติได้เลย

กรณีที่เป็นการตอบกระทู้ถามที่เกี่ยวข้องหลายหน่วยงาน ฝ่ายเลขานุการจะดำเนินการสรุปรวบรวมจัดทำเป็นแนวคำตอบใหม่เป็นภาพรวมของกระทรวง โดยมีประธานและเลขานุการคณะทำงานฯ ลงนามกำกับคำตอบกระทู้ถามทุกหน้า

ในการดำเนินการขั้นนี้ สำนักตรวจและประเมินผลจะนำเสนอประธานคณะทำงานตรวจสอบ กลั่นกรองคำตอบกระทู้และญัตติ เพื่อกำหนดให้มีการประชุมคณะทำงานฯ และดำเนินการเชิญคณะทำงานฯ เข้าร่วมประชุมพิจารณาตามกำหนดเวลาดังกล่าว

๕. ขั้นตอนการเสนอคำตอบกระทู้ถาม

คำตอบกระทู้ถามที่ผ่านการพิจารณาของคณะทำงานตรวจสอบกลั่นกรองคำตอบกระทู้และญัตติ โดยที่ประชุมคณะทำงานฯ มีมติเห็นชอบคำตอบกระทู้ถาม และไม่มีกรณีแก้ไขปรับปรุงคำตอบนั้น สำนักตรวจและประเมินผล โดยกลุ่มงานวิเคราะห์และประเมินผลจะนำ

เสนอประธานคณะทำงานฯ เพื่อเสนอต่อปลัดกระทรวงแรงงานพิจารณา พร้อมกับหนังสือ นำส่งคำตอบกระทู้ถามถึงสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ในกรณีเป็นการส่งคำตอบกระทู้ถาม ที่ถามรัฐมนตรีว่าการกระทรวงแรงงานโดยตรง หรือถึงสำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี ในกรณีที่กระทู้ถามนั้นเป็นกระทู้ถามนายกรัฐมนตรีซึ่งนายกรัฐมนตรีมอบหมายรัฐมนตรี ว่าการกระทรวงแรงงานตอบ แล้วแต่กรณี

คำตอบกระทู้ถามที่ปลัดกระทรวงแรงงานพิจารณาเห็นชอบแล้ว สำนักงาน รัฐมนตรีก็จะนำเสนอรัฐมนตรีพิจารณาคำตอบกระทู้ถาม หากเห็นชอบก็จะลงนามใน หนังสือนำส่งคำตอบกระทู้ถามถึงเลขาธิการคณะรัฐมนตรี หรือเลขาธิการนายกรัฐมนตรี เพื่อดำเนินการนำเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาต่อไป โดยจะต้องดำเนินการตามระเบียบ สำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการเสนอเรื่องต่อคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๓๑ และที่แก้ไข เพิ่มเติมด้วย

การส่งคำตอบกระทู้ถามไปยังสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีหรือสำนักเลขาธิการ นายกรัฐมนตรีนั้น ขึ้นอยู่กับผู้ตั้งกระทู้ถามว่า ระบุถามรัฐมนตรีโดยตรงหรือถามนายกรัฐมนตรี และได้กำหนดวิธีการให้ผู้ตอบตอบในที่ใด ดังนี้

๕.๑ กรณีผู้ตั้งกระทู้ถามระบุถามรัฐมนตรีผู้เกี่ยวข้องโดยตรง และขอให้ตอบใน ที่ประชุมสภาหรือตอบในราชกิจจานุเบกษา คำตอบกระทู้ถามนั้นก็จะต้องส่งไปยังสำนัก เลขาธิการคณะรัฐมนตรี เพื่อนำเสนอคณะรัฐมนตรีต่อไป

๕.๒ กรณีผู้ตั้งกระทู้ถามระบุถามนายกรัฐมนตรี และนายกรัฐมนตรีมอบหมาย ให้รัฐมนตรีเป็นผู้ตอบ โดยผู้ตั้งกระทู้ถามระบุให้ตอบในสภาผู้แทนราษฎร/วุฒิสภาหรือตอบ ในราชกิจจานุเบกษา คำตอบกระทู้ถามนั้นก็จะต้องส่งไปยังสำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี เพื่อรวบรวมคำตอบกระทู้ถามก่อนนำส่งสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี เพื่อนำเสนอคณะรัฐมนตรี ต่อไป

๖. ขั้นตอนการพิจารณาของคณะรัฐมนตรี

เมื่อสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีได้รับคำตอบกระทู้ถามที่รัฐมนตรีพร้อมตอบแล้ว ก็จะนำเข้าสู่วาระการประชุมคณะรัฐมนตรี เพื่อนำเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาให้ความเห็นชอบ หรือรับทราบคำตอบกระทู้ถาม แล้วแต่กรณี เมื่อคณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบหรือรับทราบแล้ว

หากเป็นกระทู้ถามที่กำหนดให้ตอบในราชกิจจานุเบกษา สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีก็จะดำเนินการนำลงประกาศในราชกิจจานุเบกษาต่อไป แต่ถ้าเป็นกระทู้ถามที่กำหนดให้ตอบในที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรหรือวุฒิสภา สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีก็จะให้แจ้งสภาผู้แทนราษฎรหรือวุฒิสภาทราบว่า รัฐมนตรีพร้อมตอบกระทู้ถามแล้ว เพื่อสภาผู้แทนราษฎรหรือวุฒิสภาจะได้พิจารณาบรรจุในวาระการประชุมต่อไป

กระทู้ถามสด/กระทู้ถามด่วน เนื่องจากเป็นเรื่องเร่งด่วน ไม่อยู่ในวิสัยที่จะนำเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาก่อนได้ จึงถือเป็นหลักปฏิบัติว่า ไม่ต้องนำเข้าสู่การพิจารณาของคณะรัฐมนตรี และให้รัฐมนตรีสามารถตอบในที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรได้เลย

๑. การตอบกระทู้ถามในส่วนเกี่ยวข้องกับกระทรวงแรงงาน

๑.๑ กระทู้ถามที่ตอบในราชกิจจานุเบกษา เมื่อสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีได้นำกระทู้ถามพร้อมคำตอบลงประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว ก็จะมีหนังสือแจ้งการลงประกาศกระทู้ถามในราชกิจจานุเบกษาไปยังกระทรวงเจ้าของคำตอบกระทู้ถามนั้น พร้อมกับสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรหรือสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภาเพื่อแจ้งต่อผู้ตั้งกระทู้ถามทราบต่อไป

ในส่วนกระทรวงแรงงาน เมื่อได้รับแจ้งการลงประกาศกระทู้ถามพร้อมคำตอบในราชกิจจานุเบกษาจากสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีแล้ว ก็จะนำเสนอรัฐมนตรีปลัดกระทรวงแรงงาน และอธิบดีกรม/สำนักงานที่เกี่ยวข้องเพื่อทราบต่อไป

ในกรณีคำตอบกระทู้ถามเพื่อตอบในราชกิจจานุเบกษาเรื่องใดที่คณะรัฐมนตรีเห็นชอบแล้ว และเรื่องนี้อาจมีข้อมูลที่เปลี่ยนแปลงไปจากเดิม ทำให้ข้อมูลที่ตอบกระทู้ถามล้าสมัย ตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๔ กันยายน ๒๕๔๔ ได้ลงมติอนุมัติหลักการให้รัฐมนตรีเจ้าของเรื่องรีบไปปรับปรุงกระทู้ถามดังกล่าว เมื่อดำเนินเรียบร้อยแล้วจึงจะส่งมาลงประกาศในราชกิจจานุเบกษาต่อไปได้

๑.๒ กระทู้ถามที่ตอบในที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรหรือวุฒิสภา เมื่อคณะรัฐมนตรีมีมติรับทราบคำตอบแล้ว สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีจะแจ้งมติคณะรัฐมนตรีดังกล่าวให้กระทรวงแรงงานและสภาผู้แทนราษฎรหรือวุฒิสภาทราบว่ารัฐมนตรีพร้อมตอบกระทู้ถามแล้ว ซึ่งสภาผู้แทนราษฎรหรือวุฒิสภาก็จะได้พิจารณาบรรจุในวาระการประชุมต่อไป

๗.๓ เมื่อสภาผู้แทนราษฎรได้บรรจุในวาระการประชุมแล้ว ในแต่ละสัปดาห์ คณะกรรมการประสานงานสภาผู้แทนราษฎรจะมีการประชุมในทุกวันจันทร์เพื่อพิจารณา วาระการประชุมสภาผู้แทนราษฎรดังกล่าว แล้วจึงนำมติคณะกรรมการประสานงานสภาผู้แทนราษฎรทั้งหมดเสนอคณะรัฐมนตรีทราบในวันอังคารถัดมา เมื่อคณะรัฐมนตรีมีมติรับทราบแล้ว สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีจะมีหนังสือแจ้งการรับทราบมติคณะกรรมการประสานงานสภาผู้แทนราษฎรของคณะรัฐมนตรีไปยังรัฐมนตรีว่าการกระทรวงที่เกี่ยวข้อง นั้นทราบเพื่อเตรียมตอบกระทู้ถามตามระเบียบวาระการประชุมสภาต่อไป

ผลการดำเนินการตอบกระทู้ถาม

ในช่วงตั้งแต่ปีงบประมาณ ๒๕๔๕ - ๒๕๔๖ (ข้อมูล ณ วันที่ ๑๕ กันยายน ๒๕๔๖) ได้มีการจัดทำคำตอบกระทู้ถามแล้วเสร็จ และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงแรงงานได้นำไปตอบในที่ประชุมสภา รวมทั้งตอบและนำลงประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว รวมทั้งสิ้น ๕๓ เรื่อง ดังนี้

ปีงบประมาณ ๒๕๔๕ มีจำนวนกระทู้ถามที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงแรงงานได้ตอบในที่ประชุมสภาและตอบในราชกิจจานุเบกษาแล้ว จำนวน ๓๘ เรื่อง แยกเป็น

- กระทู้ถามที่ตอบในที่ประชุมสภา   จำนวน ๑๖ เรื่อง
- กระทู้ถามที่ตอบในราชกิจจานุเบกษา   จำนวน ๒๒ เรื่อง

หมายเหตุ มีการดำเนินการประกาศในราชกิจจานุเบกษาครบจำนวน ๒๒ เรื่อง

ปีงบประมาณ ๒๕๔๖ (ข้อมูล ณ วันที่ ๑๕ กันยายน ๒๕๔๖) มีจำนวนกระทู้ถามที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงแรงงานได้ตอบในที่ประชุมสภาและตอบในราชกิจจานุเบกษาแล้ว จำนวน ๒๕ เรื่อง แยกเป็น

- กระทู้ถามที่ตอบในที่ประชุมสภา   จำนวน ๑๑ เรื่อง
- กระทู้ถามที่ตอบในราชกิจจานุเบกษา   จำนวน ๑๔ เรื่อง

หมายเหตุ มีการดำเนินการประกาศในราชกิจจานุเบกษา จำนวน ๑๖ เรื่อง

และรอประกาศราชกิจจานุเบกษา จำนวน ๒ เรื่อง

จำนวนกระทู้ถามที่ค้างในการพิจารณาของคณะรัฐมนตรีและสภาผู้แทนราษฎร ตั้งแต่ตุลาคม ๒๕๔๔ - ปัจจุบัน มีจำนวน ๒๖ เรื่อง แยกเป็น

- กระทู้ถามที่ตอบในที่ประชุมสภา   จำนวน ๑๔ เรื่อง
- กระทู้ถามที่ตอบในราชกิจจานุเบกษา   จำนวน ๑๒ เรื่อง

ดังได้แสดงรายละเอียดสถิติการตอบกระทู้ถามของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงแรงงาน ตามตารางที่ ๑ - ๖

ตารางที่ ๑ สถิติการตอบกระทู้ถามของรัฐมนตรีที่ตอบในที่ประชุมสภา (ปีงบประมาณ ๒๕๔๕)
ตั้งแต่เดือนตุลาคม ๒๕๔๔ - ๓๐ กันยายน ๒๕๔๕

ลำดับที่	เลขที่กระทู้ถาม	เรื่อง	ผู้ตั้งกระทู้ถาม	หน่วยงาน เกี่ยวข้อง	วัน/เดือน/ปี ที่ตอบใน ที่ประชุมสภา
๑	๐๖๐	ปัญหาการว่างงานและ ค่าแรงงานต่ำ	นายสุรชัย เป้าจรรยา ส.ส. บัญชีรายชื่อ พรรคไทยรักไทย	ทุกกรม	๔ ต.ค.๔๔
๒	กระทู้ถามด่วน ๑๑๑	แผนการเคลื่อนย้าย แรงงานไทยในต่างแดน จากวิกฤตการณ์ร้าย ระหว่างประเทศ	นายเกษม มาลัยศรี *สว. จังหวัดร้อยเอ็ด	กกจ.	๒๕ ต.ค.๔๔
๓	๐๗๗	การแก้ไขปัญหาแรงงาน ต่างด้าวผิดกฎหมาย	นายไสว พรหมณี *สว. จังหวัดนครราชสีมา	กกจ.	๘ พ.ย.๔๔
๔	๑๑๔	ปัญหาแรงงานต่างด้าว ผิดกฎหมาย	พล.ต.อ. สวัสดิ์ อมรวีวัฒน์ *สว. จังหวัดเชียงใหม่	กกจ.	๘ พ.ย.๔๔
๕	๑๑๖	การแก้ไขปัญหาแรงงาน ต่างด้าว	นายลำพอง พิลาสมบัติ *สว. จังหวัดนครราชสีมา	กกจ.	๘ พ.ย.๔๔
๖	กระทู้ถามสด	อาคารบริษัท เกลต้า อิลคทรอนิกส์ (ประเทศไทย) จำกัด จังหวัดสมุทรปราการ ถล่ม	น.ส. เรวดี รัศมีทัต สส. จังหวัดสมุทรปราการ	กสร.	๗ ก.พ.๔๕
๗	๐๕๐	โครงการจ้างบัณฑิตอาสา	นายวิทยา ภูมิเหล่าแจ้ง สส. จังหวัดกาฬสินธุ์	สป.(สศศ.)	๒๑ ก.พ.๔๕

หมายเหตุ

* หมายถึง กระทู้ถามของสมาชิกวุฒิสภา

ลำดับที่	เลขที่กระทู้ถาม	เรื่อง	ผู้ตั้งกระทู้ถาม	หน่วยงาน เกี่ยวข้อง	วัน/เดือน/ปี ที่ตอบใน ที่ประชุมสภา
๘	๐๕๗	มาตรการส่งเสริมอาชีพ คนพิการ	นายอำนาจ คลังผา สส. จังหวัดลพบุรี	กกจ./กพร./ กปส.(เดิม)	๒๘ มี.ค.๔๕
๙	๑๔๔	กระบวนการและปัญหา เนื่องจากการจดทะเบียน	นายไสว พราหมณี *สว. จังหวัดนครราชสีมา	กกจ.	๔ เม.ย.๔๕
๑๐	กระทู้ถามสด	การทุจริตการส่ง แรงงานไทยไปทำงาน ต่างประเทศ	นายอลงกรณ์ พลบุตร สส. จังหวัดเพชรบุรี	กกจ.	๒๕ เม.ย.๔๕
๑๑	กระทู้ถามสด	การทุจริตในกระทรวง แรงงานและสวัสดิการ สังคม (บัตร “สมาร์ท การ์ด”)	นายอลงกรณ์ พลบุตร สส. จังหวัดเพชรบุรี	สปส.	๒ พ.ค.๔๕
๑๒	๑๒๐	การกู้เงินจากธนาคาร พัฒนาเอเชีย (ADB) เพื่อปรับปรุง ประสิทธิภาพการ พัฒนาฝีมือแรงงาน	นายไสว พราหมณี *สว. จังหวัดนครราชสีมา	กพร./ สำนักงาน เงินกู้ฯ	๒ พ.ค.๔๕
๑๓	๑๒๑	มาตรการในการคุ้มครอง คนงานไทยที่ไปทำงาน ในต่างประเทศ	นายไสว พราหมณี *สว. จังหวัดนครราชสีมา	กกจ.	๑๖ พ.ค.๔๕
๑๔	๑๓๓	มาตรการความปลอดภัย ในสถานประกอบการ	นายไสว พราหมณี *สว. จังหวัดนครราชสีมา	กกจ.	๑๖ ส.ค.๔๕

ลำดับ ที่	เลขที่กระทู้ถาม	เรื่อง	ผู้ตั้งกระทู้ถาม	หน่วยงาน เกี่ยวข้อง	วัน/เดือน/ปี ที่ตอบใน ที่ประชุมสภา
๑๕	กระทู้ถามสด	การลงนามจ้างแรงงาน และลดค่าใช้จ่ายในการ จัดส่งแรงงานไทยไป ได้วันกับการงคออก วีซ่าเข้าประเทศไทยของ ประธานคณะกรรมการ แรงงานได้วัน	นายองอาจ กล้ามไพบูลย์ สส. กรุงเทพมหานคร	กกจ.	๒๕ ต.ค.๕๕
๑๖	๑๓๕	การจ่ายเงินสงเคราะห์ และจัดตั้งสถาบัน ทดสอบฝีมือแรงงาน	นายวิรัตน์ คยางคนนท์ สส. บัญชีรายชื่อ พรรคไทยรักไทย	กกจ./ กพร.	๑๒ ก.ย.๕๕

ตารางที่ ๒ สถิติการตอบกระทู้ถามของรัฐมนตรีที่ตอบในราชกิจจานุเบกษา (ปีงบประมาณ ๒๕๔๕)
ตั้งแต่เดือนตุลาคม ๒๕๔๔ - ๓๐ กันยายน ๒๕๔๕

ลำดับที่	เลขที่กระทู้ถาม	เรื่อง	ผู้ตั้งกระทู้ถาม	หน่วยงาน เกี่ยวข้อง	วัน/เดือน/ปี ที่ตอบใน ที่ประชุมสภา
๑	๓๒๖ ร.	มาตรการในการคุ้มครอง และการสร้างรายได้ ของแรงงานไทยใน ต่างประเทศ	นายนพดล อินนา สส. บัญชีรายชื่อ พรรคไทยรักไทย	กกจ./ กพร.	เล่ม ๑๑๘ ตอนที่ ๕๕ ก ๑๖ ต.ค.๔๔
๒	๓๓๒ ร.	มาตรการแก้ไขปัญหา การค้าประเวณีของ นักเรียนและนักศึกษา	นายนพดล อินนา สส. บัญชีรายชื่อ พรรคไทยรักไทย	กปส./ กสร.	เล่ม ๑๑๘ ตอนที่ ๑๑๑ ก ๓ ธ.ค.๔๔
๓	๓๕๓ ร.	คนงานไทยถูกจับเป็น ตัวประกันที่สาธารณรัฐ ประชาธิปไตยคองโก	นายเอกพจน์ ปานแถม สส. จังหวัดปทุมธานี	กกจ.	เล่ม ๑๑๘ ตอนที่ ๑๑๘ ก ๒๑ ธ.ค.๔๔
๔	๔๒๗ ร.	การส่งเสริมให้ ประชาชนฝึกอาชีพ เพื่อนำไปประกอบ อาชีพสร้างรายได้ช่วย วิกฤติเศรษฐกิจของ ประเทศ โดยกรมพัฒนา ฝีมือแรงงาน	นายนิยม วรปัญญา สส. จังหวัดลพบุรี	กพร.	เล่ม ๑๑๘ ตอนที่ ๑๑๘ ก ๒๑ ธ.ค.๔๔
๕	๔๓๗ ร.	แรงงานเดือนลักลอบ เข้ามาจดทะเบียน	นายอำนาจ คลังผา สส. จังหวัดลพบุรี	กกจ.	เล่ม ๑๑๘ ตอนที่ ๑๑๘๑ ก ๒๑ ธ.ค.๔๔

ลำดับที่	เลขที่กระทู้ถาม	เรื่อง	ผู้ตั้งกระทู้ถาม	หน่วยงาน เกี่ยวข้อง	วัน/เดือน/ปี ที่ตอบใน ที่ประชุมสภา
๖	๔๓๑ ร.	มาตรการที่ชัดเจนในการ แก้ไขปัญหาแรงงาน ต่างด้าวผิดกฎหมาย อย่างเป็นรูปธรรม ในระยะยาว	นายนพพล อินนา สส. บัญชีรายชื่อ พรรคไทยรักไทย	กกจ.	เล่ม ๑๑๘ ตอนที่ ๑๑๘๑ ก ๒๑ ธ.ค.๕๕
๗	๓๘๗ ร.	การส่งแรงงานไทยไป ต่างประเทศ	นายอำนาจ คลังผา สส. จังหวัดลพบุรี	กกจ./ กพร.	เล่ม ๑๑๕ ตอนที่ ๐๐๕ ก ๒๒ ม.ค.๕๕
๘	๓๕๕ ร.	การช่วยเหลือแรงงาน ไทยที่ตกทุกข์ได้ยาก ในต่างประเทศ	นายเปรมศักดิ์ เพียยุระ สส. จังหวัดขอนแก่น	กกจ.	เล่ม ๑๑๕ ตอนที่ ๐๐๕ ก ๒๒ ม.ค.๕๕
๙	๒๔๔ ร.	ปัญหาคนเข้าเมือง โดยผิดกฎหมาย	นายเปรมศักดิ์ เพียยุระ สส. จังหวัดขอนแก่น	กกจ.	เล่ม ๑๑๕ ตอนที่ ๐๒๑ ก ๒๗ ก.พ.๕๕
๑๐	๔๘๓ ร.	การแก้ไขปัญหาแรงงาน ต่างด้าวที่หลบหนี เข้าเมืองโดยการออก ใบอนุญาตให้ทำงาน	นายเปรมศักดิ์ เพียยุระ สส. จังหวัดขอนแก่น	กกจ.	เล่ม ๑๑๕ ตอนที่ ๐๓๔ ก ๑๒ เม.ย.๕๕
๑๑	๕๑๓ ร.	การพัฒนาข้อมูล สารสนเทศด้านแรงงาน	นายเปรมศักดิ์ เพียยุระ สส. จังหวัดขอนแก่น	กพร./สป.	เล่ม ๑๑๕ ตอนที่ ๐๓๔ ก ๑๒ เม.ย.๕๕
๑๒	๕๒๘ ร.	เงินกองทุนประกัน สังคมที่ต้องส่งให้กับ กระทรวงแรงงานและ สวัสดิการสังคม	นายนิยม วรปัญญา สส. จังหวัดลพบุรี	สปส.	เล่ม ๑๑๕ ตอนที่ ๐๓๔ ก ๒ พ.ค.๕๕

ลำดับที่	เลขที่กระทู้ถาม	เรื่อง	ผู้ตั้งกระทู้ถาม	หน่วยงาน เกี่ยวข้อง	วัน/เดือน/ปี ที่ตอบใน ที่ประชุมสภา
๑๓	๕๓๕ ร.	โรงงานระเบิดที่จังหวัด ชลบุรี	นายนิยม วรปัญญา สส. จังหวัดลพบุรี	กกจ./ กสง./ สปส.	เล่ม ๑๑๕ ตอนที่ ๐๔๕ ก ๒๐ พ.ค.๕๕
๑๔	๕๓๔ ร.	ขอให้กรมพัฒนาฝีมือ แรงงานฝึกอบรมวิชาชีพ ทางช่าง เพื่อให้สามารถ ประกอบอาชีพได้	นายนิยม วรปัญญา สส. จังหวัดลพบุรี	กพร.	เล่ม ๑๑๕ ตอนที่ ๐๔๕ ก ๒๐ พ.ค.๕๕
๑๕	๕๓๕ ร.	ขอให้กรมพัฒนาฝีมือ แรงงานจัดหลักสูตร การฝึกอบรมวิชาชีพ ช่างหล่อ กิ่ง เชียง ใน ประดิษฐ์เครื่องโลหะ เพชรพลอย เพื่อส่งเสริม อาชีพและสามารถนำไป จำหน่ายเป็นสินค้า ของชำร่วยให้กับ นักท่องเที่ยวที่เดินทาง มาท่องเที่ยวจังหวัด ลพบุรี	นายนิยม วรปัญญา สส. จังหวัดลพบุรี	กพร.	เล่ม ๑๑๕ ตอนที่ ๐๔๕ ก ๒๐ พ.ค.๕๕
๑๖	๕๘๐ ร.	งบประมาณช่วยเหลือ ราษฎรที่ได้รับผล กระทบจากอุทกภัย น้ำท่วม	นายนิยมชัย วรปัญญา สส. จังหวัดลพบุรี	กพร.	เล่ม ๑๑๕ ตอนที่ ๐๔๕ ก ๑๕ ต.ค.๕๕